

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ

TÜRKÇE DİL ETKİNLİKLERİ

Ankara, 2016

- Bu modül, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul / Kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- PARA İLE SATILMAZ.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	iii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	2
1. TÜRKÇE ETKİNLİKLERİ	3
1.1. Türkçe Etkinliklerinin Tanımı ve Önemi	3
1.2. Türkçe Etkinliklerinin Çocuğun Gelişimine Olan Etkileri	4
1.3. Öykü Öncesi Etkinlik Çeşitleri	4
1.3.1. Grup Sohbeti	4
1.3.2. Bilmece	6
1.3.3. Tekerleme	7
1.3.4. Parmak Oyunu	11
1.3.5. Şiir	13
UYGULAMA FAALİYETİ	17
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	18
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	19
2. TÜRKÇE ETKİNLİKLERİ HAZIRLAMA	19
2.1. Öykü Anlatırken Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar	20
2.2. Öykü Anlatım Teknikleri	20
2.2.1. Düz Anlatım Yöntemi	21
2.2.2. Öykü Kitabı ile Anlatım	21
2.2.3. Pazen Tahta Kartı, Figürlerle ve Manyetik Tahta Kartı ile Anlatım	22
2.2.4. Kuklalarla Anlatım	23
2.2.5. Öykü Kartıyla Anlatım	24
2.2.6. Teknolojik Araçlarla Anlatım	24
2.2.7. Diğer Yöntemlerle Öykü Anlatımı	25
2.3. Çocuk Öykülerinde Bulunması Gereken Özellikler	25
2.4. Okul Öncesi Döneme Uygun Öykü Anlatım Materyalleri Hazırlama	26
2.4.1. Resimli Öykü Kitabı Hazırlama	26
2.4.2. Pazen Tahta Kartı, Figürü ve Manyetik Tahta Kartı Hazırlama	27
2.4.3. Öykü Kartı Hazırlama	28
2.4.4. Diğer Yöntemlerle Anlatım (Döner Levha (Flipchart), Öykü Önlüğü İle Anlatım vb.)	29
2.4.5. Teknolojik Araçlar Kullanılarak Öykü Hazırlama	30
UYGULAMA FAALİYETİ	31
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	32
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	33
3. ÖYKÜ SONRASI ETKİNLİKLER	33
3.1. Öykü sonrası etkinlikler	33
3.1.1. Öykü Oluşturma ve Tamamlama	34
3.1.2. Pantomim	36
3.1.3. Taklit Oyunları, Rol Oynama ve Doğaçlama	38
3.1.4. Dramatizasyon	39
3.2. Öykü Sonrası Etkinlik İçin Kullanılabilecek Materyaller	40
3.2.1. Öykü Sonrası Etkinliklere Uygun Araç Gereç Hazırlama	42
UYGULAMA FAALİYETİ	43
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	44

ÖĞRENME FAALİYETİ -4.....	45
4. TÜRKÇE ETKİNLİKLERİNİ PLANLANLARKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN NOKTALAR.....	45
UYGULAMA FAALİYETİ	56
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	57
MODÜL DEĞERLENDİRME	58
CEVAP ANAHTARLARI.....	59
KAYNAKÇA.....	61

AÇIKLAMALAR

ALAN	Çocuk Gelişimi ve Eğitimi
DAL	Erken Çocukluk Eğitimi.
MODÜLÜN ADI	Türkçe etkinlikleri
MODÜLÜN SÜRESİ	40/24
MODÜLÜN AMACI	Bu modül ile öğrenciye Türkçe etkinlikleri içinde yer alan öykü öncesi, öykü anlatma, öykü sonrası etkinliklerini hazırlama ve uygulama ile ilgili bilgi ve beceriler kazandırılacaktır.
MODÜLÜN ÖĞRENME KAZANIMLARI	<ol style="list-style-type: none">1. Öykü öncesi etkinlikleri yaş-gelişim düzeyi ve kazanım-göstergelere uygun olarak hazırlayarak uygulayabileceksiniz.2. Yaş-gelişim düzeyi ve kazanım-göstergelere uygun öykü anlatma tekniklerini hazırlayarak kullanabileceksiniz.3. Yaş-gelişim düzeyine, kazanım-göstergelere uygun olarak öykü sonrası etkinlikleri hazırlayarak kullanabileceksiniz.4. Uygun ortam sağlandığında Türkçe etkinlik planı hazırlayarak uygulayabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Sınıf, erken çocukluk eğitim kurumları, aile ortamı, öğrenme sağlanabilecek her türlü ortam Donanım: Kaynak kitaplar, bilgisayar, fotoğraf, süreli yayın, broşür afiş, internet, televizyon, cd, vcd, dvd vb. materyaller
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Okul öncesi eğitimde kazandırılması gereken önemli alanlardan birisi de dili doğru ve etkili kullanma becerisidir. Çocuğun dili doğru ve etkili kullanma becerisini kazanması, uygun modelî gözlemlemesi ve gözlemlediklerini uygulayabilmesi için uygun eğitim ortamlarının düzenlenmesine bağlıdır.

Türkçe etkinlikleri, çocukların dil gelişimlerini desteklemenin yanı sıra dili kurallara uygun biçimlerde, kendi duygu ve düşüncelerini de ifade edecek şekilde kullanabilme ve dinleme becerilerini kazanmada önemli bir etkidir. Türkçe etkinliklerinde çocuklar dili anlama, doğru şekilde ifade etme becerilerini, yapılan çeşitli çalışmalarla geliştirirler. Ayrıca; yapılan etkinliklerde çocuk gözlem yapma, problem çözme, olaylar arasında neden-sonuç ilişkisi kurma, belli kavramları öğrenme gibi süreçlerde yer almakta; duygu ve düşüncelerini jest ve mimiklerle destekleyebilmekte; konuşma eğitimi ve dinleme eğitimi ile kendisine ve çevresindekilere saygı duymaktadır. Etkili bir okul öncesi eğitim programı ile dil ve akıl yürütme etkinlikleri aktif bir şekilde sürdürülebilir.

Bu modülde çocukların gelişim özelliklerine uygun olarak Türkçe etkinliklerini tanıyabilecek, seçebilecek ve bunları çocukların ilgisine göre düzenleyip uygulayabileceksiniz. Modülde verilen örnek etkinliklerle birlikte siz de uygun etkinlik seçmek ve yaratıcılığınızı kullanarak etkinlik hazırlayıp uygulayarak yeni beceriler kazanacaksınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

ÖĞRENME KAZANIMI

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında yaş-gelişim düzeyi ile kazanım-göstergelere uygun öykü öncesi etkinlikleri hazırlayarak uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Türkçe etkinliklerinin çocuğun gelişimine olan etkilerini araştırınız.
- Türkçe etkinliklerinin çeşitlerini araştırıp,kamera ve fotoğraf çekimleriyle destekleyerek afiş hazırlayınız.
- Çevrenizde bulunan erken çocukluk eğitim kurumlarında öykü öncesi etkinlikleri gözlemleyerek, kullanılan şiir, bilmece, tekerleme ve parmak oyunlarını araştırınız.
- Öykü öncesi etkinliklere uygun olarak özgün bir şiir, bilmece, tekerleme ve parmak oyunları hazırlayınız.

Resim 1.1: Türkçe Etkinliği

1. TÜRKÇE ETKİNLİKLERİ

1.1. Türkçe Etkinliklerinin Tanımı ve Önemi

Türkçe etkinlikleri, okul öncesi eğitim programlarında çocukların tüm gelişimleri açısından çok önemli olan ve her gün tekrar edilmesi gereken, öğretmen rehberliğinde yapılan grup etkinlikleridir.

İnsan hayatını belli yaş dönemlerine ayırarak inceleyen araştırmalar, okul öncesi yıllarda, tüm gelişim alanlarında gelecek için temel oluşturacak niteliklerin kazanıldığını göstermektedir. Bu kapsamda okul öncesi dönemde yapılan etkinlikler ve sunulan zengin uyarıcı koşullar ile dil gelişimi desteklenmektedir.

Okul öncesi eğitim kurumlarında günlük program uygulamaları içerisinde yer verilen etkinliklerin önemli bir bölümünü Türkçe etkinlikleri oluşturmaktadır. Bu etkinlikler çocukların yeni sözcükler öğrenerek sözcük dağarcıklarını geliştirmelerine, sözcükleri doğru ve yerinde kullanabilmelerine, dil aracılığıyla düşüncelerini ifade edebilmelerine ve kitap sevgisi ve kitap okuma alışkanlığı kazanabilmelerine yardımcı olmaktadır.

Resim 1.2: Türkçe Etkinliği

Okul öncesi eğitim kurumlarında dil gelişimi ve dilin kazanımına tüm eğitim etkinliklerinin katkısı olmakla birlikte, Türkçe etkinliklerinin katkısı küçümsenemez. Bu amaçla okul öncesi eğitim programlarının tamamında farklı başlık altında Türkçe etkinlikleri düzenlenmektedir.

Okul öncesi eğitim kurumlarında Türkçe etkinlikleri farklı dil alanlarında (iletişim, kelime ezberleme, anlatım vb.) çocuklara davranışlar kazandırmak için onların kapasitelerine uygun olarak önerilmiş, uygulanabilir temel eğitim etkinlikleridir.

1.2. Türkçe Etkinliklerinin Çocuğun Gelişimine Olan Etkileri

- Sözlü anlatım ve iletişim kurma becerisi gelişir.
- Alıcı ve ifade edici dil yetenekleri gelişir.
- Sözcük dağarcığı gelişir.
- Dinleme ve anlama becerileri gelişir.
- Kavram oluşumu, ilişkiler kurma, sorun çözme gibi becerileri gelişir.
- Çocukların nesnelere ve olayları, ilk adlandırmaları, tanımları ve algılamalarında dil kullanıldığı için, çocukların algılama, muhakeme etme, problem çözme gibi zihinsel süreçlerini şekillendirir.
- Yaratıcı düşünme yetenekleri gelişir.
- Konuşma eğitimi ve dinleme eğitimi ile kendisine ve çevresindekilere saygı duymayı öğrenir.
- Çocuklara kitap sevgisi kazandırır.
- Çocuklar birbirlerinin konuşmalarını dinleyerek, başkalarının haklarına saygı duymayı, sırasını beklemeyi, kendi düşüncelerini aktarmayı, kendilerini ifade etmeyi öğrenirler.
- Duygu ve düşüncelerini uygun yollarla aktarmayı öğrenirler.
- Grup içinde sözel dil becerilerini etkin kullanan çocukların kendilerine olan güvenleri de gelişir.
- Çocuğun dikkat gelişimini destekler.

1.3. Öykü Öncesi Etkinlik Çeşitleri

Türkçe etkinlikleri öykü öncesi etkinlikler, öykü anlatma ve öykü sonrası etkinlikler olarak gerçekleştirilebilir.

Öyküyü anlatmaya başlamadan önce çocukları öyküye hazırlamak önemlidir. Öykü anlatımında geçecek olan bazı kavramların, kelimelerin açıklanması çocuğun öyküyü daha iyi kavraması için faydalıdır.

Öykü öncesi etkinlikler;

- Grup sohbeti
- Bilmece
- Parmak Oyunu
- Tekerleme
- Şiir

1.3.1. Grup Sohbeti

Grup sohbeti günlük olaylar ve etkinliklerle ilgili olarak çocukların duygu ve düşünceleri ifade etme olanağı tanıyan bir Türkçe etkinliğidir. Öykü öncesi etkinliklerde sıklıkla kullanılan sohbet, grup etkinliği olarak, çocuklarla karşılıklı konuşma şeklinde uygulanmaktadır. Bu çalışmalarla çocuklar, kendini ifade etme, duygu ve düşüncelerini açıklama fırsatı bulurlar.

Grup sohbeti ile çocuklar; seviyelerine uygun herhangi bir konu üzerinde konuşma becerisini geliştirir, öz güvenlerini artırır, söz alma ve dinleme becerilerini geliştirirler.

Öğretmen grup sohbetinin, doğal şekilde gelişmesine dikkate etmeli, çocuklara açık uçlu sorular sormaya özen göstermelidir. Soruların çocukların gelişim özelliklerine ve hazır bulunuşluk düzeylerine uygun olması önemlidir. Çekingen çocukların söz almasına fırsat verilmelidir.

Türkçe etkinliklerine sohbet ile giriş yapılabilir. Örneğin, meslekleri tanımaya yönelik etkinlik planlamışsa, bununla ilgili şu sorular sorulabilir; hangi meslekleri biliyorsunuz? Anne babanızın mesleği nedir? Öğretmenler ne yapar? Doktorlar ne yapar? Pilotlar ne yapar? Siz hangi mesleği yapmak istersiniz? gibi... Sohbet sırasında konu ile ilgili resimler, nesnelere, slaytların kullanılması ve kaynak kişilerin, ailelerin etkinliğe katılımı, etkinliği verimli ve ilgi çekici hale getirecektir.

Grup sohbeti tek başına öykü öncesi etkinlik olarak kullanılabilmesi gibi diğer öykü öncesi etkinliklerle birlikte de kullanılabilir.

1.3.1.1. Grup sohbeti örnekleri

- Çocuklar öykü için hazırlandıktan sonra ortaya bir materyal konulabilir. Örneğin; ortaya konan bir pazar çantası ile ilgili konuşabilir. Acaba bunun içine ne koymuş olabilirim? Bu çantayla nereden gelmiş olabilirim? Siz bu çantayı kullanacak olsanız nereye giderdiniz? Siz içine neler koyardınız? Pazar çantası dışında kullanılan çanta çeşitleri biliyor musunuz? Sizin çantanız var mı? İçine neler koyuyorsunuz? Bu çantayı pazar çantası dışında kullanmak isterseniz nerelerde kullanırdınız? gibi sorular çoğaltılabilir. (Materyali temanızı uygun her hangi bir materyal olarak seçip sorularınızı duruma göre çoğaltabilirsiniz)
- Çocukların o günkü duygu durumlarını anlamaya yönelik sohbet yapılabilir. Örneğin; Ortaya rengarenk elbiseler konulur. Her renk elbise için farklı bir duygu durumu adlandırılabilir. Kırmızı uykusuz, yeşil mutlu, sarı hasta, mavi üzgün, turuncu sinirli gibi... Çocuklara bu renkli elbiselerle ilgili açıklama yapıldıktan sonra, çocuklardan bir elbise seçmeleri istenir. Daha sonra neden o renkte elbiseyi seçtiğiyle ilgili çocuklarla sohbet edilir.
- Hava ile ilgili bir konu ele almışsak; öyküye geçmeden önce öğretmen elinde bulunan balonu çocuklara göstererek şişirir. Sonrasında çocuklara bu balonu nasıl şişirdim? Balonun şişmesini ne sağladı? Bu balonu bağlamazsak ne olur? gibi sorularla hava cevabı bulunmaya çalışılabilir. Sadece balon şişirmek için mi hava gereklidir? Canlılar hava olmadan yaşayabilir mi? Şimdi nefesimizi tutalım, bu şekilde uzun süre kalabiliyor muyuz? Sorularıyla canlılar için havanın önemi vurgulanarak öyküye geçilebilir.
- Temamızı köprüler olarak seçmişsek; Köprüler neden yapılır? Köprüler olmasaydı, karşı tarafa nasıl geçerdik? Daha önce köprüden geçtiniz mi? Hangi çeşit köprüler gördünüz? Sen olsan nasıl bir köprü yapardın? Köprüden kimler geçemez? gibi sorular çoğaltılabilir.

1.3.2. Bilmece

Bilmeceler, çocuklara ipuçları vererek neden sonuç ilişkilerini kurabilmelerine yardımcı olan Türkçe etkinlikleridir. Çocuğun günlük yaşantısında var olan doğa olayları, bitkiler, hayvanlar, nesnelere gibi kolay kavranabilecek somut kavramlarla ilgili konular, okul öncesi eğitimde bilmecenin konusu olabilir. Bilmeceler bir objenin niteliklerini söyleyerek, sonucun veya ait olduğu bütünü bulunmasını amaçlar.

Bilmeceler, kavram gelişiminin desteklenmesinde ve kelime hazinesini zenginleştirmede yardımcı bir araçtır. Bilmecede cevabı arama süreci dinamiktir; birey, zihninden geçen tüm kavramları soruda belirtilen özellikleri ile karşılaştırır. Bu durumda bilmeceler, üst düzey düşünme becerilerinden olan yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme ve problem çözme becerileri ile ilişkilidir.

Çocuklar bilmece cevaplarını bilemediğinde, öğretmen hemen cevabı söylememeli, neden yanlış olduğunu açıklamalı, ipuçları vermelidir. İpuçları için resimli bilmece kartları da kullanılabilir.

➤ **Bilmecelerin okul öncesi eğitimde yararları ve çocuğun gelişimine etkileri**

- Bilmeceler çocuğun dilsel bellek gücünü artırır.
- Çocukların kelime hazinesini zenginleştirir.
- Çocuğun muhakeme gücünü artırır.
- Bilmeceler, bir varlığın, olayın, kavramın adını vermeden, kapalı biçimde çağrışımla, özelliklerini belirterek bulunmasını sağlar.
- Çocukların, ruhsal, kültürel, dil gelişimlerine katkıda bulunarak, onların yaratıcı ve eleştirel düşünme kapasitelerini artırır.
- Kavram gelişimini destekler ve kavramlar arasında bağlantı kurma becerisini geliştirir.
- Çocukların konuşma ve dinleme becerileri gelişir.
- Bilmeceler, yaratıcı zekâ ve dil becerilerini destekler.

Resim1.3: Türkçe etkinliklerinde bilmeceler

1.3.2. 1. Örnek bilmeceler

- Ayağımla basınca kırt kırt eder, güneşi görünce eriyip gider. (Kar)
- Şekere benzer tadı yok, gökte uçar kanadı yok. (Kar)
- Kıştan kaçmaz, yaprağı uçmaz. (Çam ağacı)
- Ne kanı var ne canı, beş tanedir parmağı. (Eldiven)
- Her gün yeniden doğar, dünyaya haber yayar. (Gazete)
- Kulağını büktükçe ağzı sulanır. (Musluk)
- Ağzı var odun yutar, bacası var duman tüter. (Soba)
- Bakınca görünürsün, kaçınca silinirsin. (Ayna)
- Dışı var içi yok, hoplar zıplar kaçıışı yok. (Top)
- Dal üstünde kilitli sandık.(Ceviz)
- Etsiz ayaksız kapı açar. (Anahtar)
- Geceleri fener, gündüzleri söner.(Yıldız)

1.3.3. Tekerleme

Tekerlemeler çocukları eğlendiren, bazen hiç bir anlamı olmayan, öğrenmesi kolay, çocukların oyunlarına eşlik eden, jestler ve mimiklerle eşlik ettikleri kısa sözlü ifadelerdir.

Tekerlemelerle çocuklar doğru konuşmayı ve kelimeleri doğru söylemeyi yeni kelimeleri, çeşitli ses ve dilbilgisi yapılarını öğrenirler. Ayrıca tekerlemeleri söylemekten ve dinlemekten zevk alırlar. Tekerlemeler; masalların, halk öykülerinin bazen başında, bazen sonunda, bazen de söz aralarında söylenen sözlerdir. Tekerlemeler konuyla ilgili olabilir veya sadece mizah unsuru taşıyabilirler. Bunların dışında bazıları da anaokulunda çocuklarla söylemek üzere, eğitici amaçlı düzenlenmiştir.

Tekerlemeler önce öğretmen tarafından vurgu ve tonlama gibi söyleyiş özellikleri de göz önünde bulundurularak seslendirilmelidir. Gerekirse, ilkelere uygun olarak sürdürülen tekerleme söyleme alıştırmalarına, öğrencilere söyleyiş rahatlığı ve alışkanlığı kazandırmaya yönelik uygulamalarla devam edilmelidir. Bu çalışmalarda temel amaç, öğrencileri eğlendirmeye ve güldürmeye yönelik doğal öğrenme ortamlarında, seslerin ve sözcüklerin doğru telâffuzuna dayalı olmalıdır.

Öykünün başında yer alan giriş tekerlemeleri, çocuğu öykü dinlemeye yöneltir. Çocukların dinleme becerisini canlı tutar. Tekerlemenin tamamı öncelikle öğretmen tarafından söylenmeli sonra çocukların katılımı istenmelidir. İsteyen çocuklara bireysel olarak da tekerleme söyletebilir. Tekerlemelere jest ve mimikler katılarak, ayrıca tonlama vurgulamalara dikkat edilerek, eğlenceli hale getirilmeli, çocuklar ezberlemesi için zorlanmamalıdır.

- **Tekerlemelerin çocuğun gelişimine olan etkileri**
 - Tekerlemeler çocukların konuşma becerisini ve hızını geliştirir.
 - Kelime dağarcığını zenginleştirir.

- Kelimeleri doğru biçimde telaffuz etmesine yardımcı olur.
- Çocukların hayal gücünü geliştirir.
- Dil ve konuşma bozukluğu olan çocukların eğitiminde etkilidir.

➤ **Okul öncesi çocuğuna uygun tekerlemelerin özellikleri**

- Yabancı, argo sözcükler içermemelidir.
- Çocukların yaş ve gelişim özelliklerine uygun olmalıdır.
- Eğitici, öğretici, çocukta öğrenmeye merak uyandırıcı nitelikte olmalıdır.
- Uzun olmamalıdır.
- Çocukların ilgi alanına uygun olmalıdır.

1.3.3.1. Tekerleme Örnekleri

Tekerleme türleri;

Sayısmacalar, oyun tekerlemeleri, masal tekerlemeleri, bağımsız tekerlemelerdir.

➤ **Sayısmaca tekerlemeleri örnekleri**

Resim 1.4: Sayısmaca Tekerlemeleri

<p>İğne iplik Derme diplik Çelik çubuk Al çık, balçık Sana dedim Sen çık.</p>	<p>Filfilince kuşdilince Horoz öttü, tavuk tepti Bülbül kızı selam etti Selamına dua etti Al çık, bal çık Sana dedim, sen çık. İğne battı, canımı yaktı Tombul kuş Arabaya koş Arabanın tekeri İstanbul'un şekeri Hap hup, altın top Bundan başka o-yun yok.</p>
<p>Portakalı soydum Başucuma koydum Ben bir yalan uydurdum</p>	<p>İğne miğne ucu düğme Çift sıra olalım Eşimizi bulalım</p>

Duma duma dum Kırmızı mum Dolapta pekmez Yala yala bitmez Ayşecik cik cik cik Fatmacık cık cık cık Sen bu oyundan çık	Topu atıp havaya Ebemizi vuralım..
---	---------------------------------------

Seçene meçene Bakma gelip geçene Oyun için en iyi Ebeyi biz seçene... Çek şunu, çıkar şunu Kazanalım oyunu	Bağa girdim Üzüm kestim Bağ bizim Bahçe bizim Bu oyunda Ebe kim?
Bir elmayı pulladım Isparta'ya yolladım Isparta'nın gülleri Ne güzeldir elleri Al-çık, bul-çık Gel sen çık	Leylek leylek Yumurtası tavad Söyle gelsin et yesin Et yemezse ot yesin Ebe kim?

Resim1.5: Oyun Tekerlemeleri

➤ **Oyun tekerlemeleri örnekleri**

Fış fış kayıkçı
Kayıkçının küreği
Hop hop eder yüreği
Akşama fincan böreği

Ooo piti piti
Karamela sepeti
Terazi lastik cimnastik
Biz size geldik bitlendik
Hamama gittik temizlendik
Dik dik dik

Bir kedi varmış
Yüze kadar sayarmış
Sıfırını atmış on kalmış
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Huu! Huu!
Komşu komşu Oğlun geldi mi? —Geldi.
Ne getirdi? — İnci boncuk.
Kime kime? — Sana bana
Başka kime? — Kara kediye.
Kara kedi nerde? — Ağaca çıktı.
Ağaç nerde? — Balta kesti.
Balta nerde? — Suya düştü.
Su nerde? — İnek içti.
İnek nerde? — Dağa kaçtı.
Dağ nerde? — Yandı bitti kül oldu!

Kuzu kuzu me
Bin tepeme
Haydi gidelim
Ayşe teyzeme.
Ayşe teyzem hasta
Çorbası tasta
Et yemez, süt içmez
Hastalığı hiç geçmez

Mini mini birler,
Çalışkandır ikiler,
Mavi gözlü üçler,
Dayak yiyen dörtler,
Misafirdir beşler,
Altılar, altınımı aldılar,
Yediler, yemeğimi yediler,
Sekizler, seke seke gittiler,
Dokuzlar, doktor oldu,
Onlar bizi okuttu.

Resim1.6: Oyun Tekerlemeleri

➤ Masal tekerlemeleri örnekleri

Evvel zaman iken, deve tellal iken, saksığan berber iken... Ben anamın beşiğini tıngır mıngır sallanır iken, ip koptu, beşik devrildi. Anam kaptı maşayı, babam kaptı meşeyi, döndürdüler dört köşeyi.

Bir varmış, bir yokmuş. Zaman zaman içinde, kalbur saman içinde. Develer tellal iken, pireler berber iken, manda berber iken, annem kaşıқта, babam beşikte iken... Ben babamın beşiğini tıngır mıngır sallanır iken, babam düştü beşikten, alnını yardı eşikten... Annem kaptı maşayı, babam kaptı küreği, gösterdiler bana kapı arkasındaki köşeyi...

Resim1.7: Masal Tekerlemeleri

1.3.4. Parmak Oyunu

Herhangi bir manzum öykü, şiir, tekerleme veya şarkının sözlerine uygun olarak el ve parmaklarla canlandırılmasıdır.

Parmak oyunları, genellikle el ve parmakla oynanan, çocuğun küçük kas, dil, düşünme gücü, duygusal, sosyal gelişimine yardımcı olan oyunlardır. Parmak oyunları, çocuklar için yazılmış şiir ve tekerlemelerin ses ve ezgilerle vurgu verilirken, anlamların parmaklarla canlandırılmasına dayanır.

Parmak oyunları, Türkçe etkinliklerinden önce çocukların dikkatini çekerek, eğlenceli bir şekilde öykü saatine hazırlar. Diğer önemli bir özelliği ise parmak oyunlarının bir etkinlikten başka bir etkinliğe geçerken, çocukların farkına varmadan geçişini sağlamasıdır.

Öğretmenin parmak oyunlarını etkili bir şekilde kullanabilmesi için hareket ve sözlerini iyi bilmesi gerekir. Sınıfta parmak oyunu uygulamasında, eğitimci metni önceden iyice yorumlar ve öğrencilerin nasıl parmak hareketleri yapacağını kararlaştırır. Uygulama sırasında metni okur, metinde geçen duruma uygun olarak yapılacak hareketleri gösterir ve öğrencilerin hareketlere katılımlarını destekler. Bu nedenle ilk aşamalarda, hareketlerin çocuklar tarafından takip edilmesinin kolay olması amacıyla, hareketleri yavaş bir şekilde yapar.

➤ **Parmak oyununun çocuklar için yararları**

- El göz koordinasyonunun gelişimine destek olur.
- Aktif çocukların sakinleşmesine yardımcı olur.
- Çocuklara ‘sus, dur’ gibi ifadelerin yerine daha etkili ve sempatik bir bekletme yoludur.
- Kavram gelişimini destekler ve bellek becerilerinin gelişmesine yardımcı olur.
- Küçük kas gelişiminde etkilidir.
- Çocukların, sözcüklerle hareket arasında ilişki kurmalarını sağlar.
- Hayal gücünü ve yaratıcılığını geliştirir.

➤ **Okul öncesi çocuğuna uygun parmak oyunlarının özellikleri**

- Çocukların yaş ve gelişim seviyelerine uygun olmalıdır.
- Çocukların bildiği, akılda tutabileceği kelimeler içermelidir.
- Cümleler uzun olmamalıdır.
- Konular mümkün olduğunca çocuğun yakın çevresinden seçilmelidir.
- Parmak oyunlarının sözleri uygulanabilir olmalıdır.

1.3.4.1. Parmak Oyunu Örnekleri

➤ **Ördek ailesi**

Bu baba ördek (**Başparmak gösterilir.**)
Bu da anne ördek (**Diğer eldeki başparmak gösterilir.**)
Bunlar da yavru ördekler (**Elin diğer parmakları gösterilir.**)
Vak vak diyorlar (**İki el üst üste konur gaga yapılır.**)
Derede yüzüyorlar (**Yüzme hareketi yapılır.**)
Bir balık görünce yakalayıp yiyorlar (**Yeme hareketi yapılır.**)

➤ **Dedemin Gözlükleri**

Dedem gözlüklerini kaybetmiş (**Ellerle gözlük yapılır, göze takıyormuş ifadesi canlandırılır.**)

Aramış, taramış bir de bakmış (**Arıyormuş gibi yapılır.**)
Başının üstünde değil miymiş (**Yine elle gözlük yapılır, göze takılır.**)

➤ **Açıp-Kapa**

Açıp-kapa, açıp-kapa (**Avuçlar dışa dönük eller iki kez açılıp kapanır.**)
El çırpalım, biraz da oynayalım. (**Eller çırpılır, daha sonrada parmaklar havada sıklatılır.**)

Açıp kapa, açıp kapa (**Eller açılıp, kapatılır.**)
Kucağına koy (**Eller kucakta kavuşturulur.**)

Yavaş yavaş parmakların tırmansın (**Parmaklar göğüsten yukarı doğru yürütülür.**)
Ağzını da aç ama (**Ağız açılır.**)
Sakin elini koyma (**Eller arkaya saklanır.**)

➤ Güneş

Güneş top gibi yuvarlak (**parmaklarla daire yapılır.**)
Pırıl pırıl ışıkları var (**iki el parmakları açılır kapanır.**)
İnsanları ısıtır (**kollar ovuşturulur.**)
Çiçekleri açtırır (**eller kapalıyken havaya doğru açılır.**)
Gece olunca kaybolur (açık eller kapanır arkaya saklanır)

➤ Çal Kapıyı

Çal kapıyı (**Alına vurularak kapı çalma hareketi yapılır.**)
Bak pencereden (**Gözlerin önünde parmaklar gözlük gibi birleştirilir.**)
Çevir mandalı (**Baş ve işaret parmağı ile burun bükülür.**)
Gir içeriye (**İşaret parmağı ile ağız gösterilir.**)
Al bir sandalye (**Kulak memelerinden biri tutulup çekilir.**)
Otur şuraya (**Diğer kulağın memesi çekilir.**)
Nasılsın? Bugün Ayşe, Fatma (**Bir elle çene tutulur.**)

➤ Kardeşimin Topu

Kardeşimin bir topu var (**İki elin bütün parmakları karşılıklı birleştirilerek top yapılır.**)

Yumuşacık, yuvarlak (**Parmaklar esnetilir.**)
Bir de çekici var (**Bir el yumruk yapıp sallanır**)
Bak vuruyor yavrucak (**İki el yumruk yapılır, üst üste vurulur.**)
Borazanı dü..düt.. diye. Öttürür de öttürür. (**Eller boru gibi yapıp, ağza götürülür**)
Bazen de cece yapıp, Herkesi güldürür. (**İki el ile yüz kapanıp, açılır.**)

1.3.5. Şiir

Şiir; zengin sembollerle, ritimli sözlerle, seslerin uyumlu kullanımıyla ortaya çıkan, hece ve durak bakımından denk ve kendi başına bir bütün olan edebî anlatım biçimidir.

Okul öncesi eğitim kurumlarında şiir çocukların kıyaslamaya dayanan düşünce tarzını harekete geçirir. Bu yönüyle şiir çocukların benzetmeler yapabilmelerine ve kullandığı kelimelerin dışında da kelimeler kullanmalarına destek olur. Ritim duygusunun kazanılması na da yardımcı olur.

Çocuklar şiir dinlemekten ve okumaktan büyük mutluluk duyarlar. Onlara belirli bir şiir kültürü ve zevki kazandırabilmek için şiirler sık sık programa alınıp uygulanmalıdır. Zaman zaman da çocuklara sorularak, onların söyledikleri şiirlere de yer verilmelidir.

➤ **Şiirin çocuklara yararları**

- Çocuğun kelime hazinesini ve telaffuz yeteneğini geliştirir.
- Çocukların estetik duygularını geliştirir.
- Çocuklara düşünce zenginliği ve esnekliği kazandırır.
- Şiirler çocukların algılamalarını, duygularını ifade ediş biçimlerini ve dikkat sürelerini artırmada etkilidir.
- Çocukların kavram gelişimlerini destekler.
- Hayal güçlerini geliştirir.
- Nefesini kontrollü kullanmayı öğretir.
- Koro hâlinde söylendiğinde, çocuğun sosyalleşmesine katkı sağlar.
- Kültürel şiirler ya da kahramanlık şiirleri çocuğun kimlik bilincini geliştirir.

➤ **Çocuk şiirinde aranacak özellikler**

Okul öncesi eğitimde karşılaşılan ilk örneklerin, çocuklar tarafından ilgiyle dinlenmesi, sevilmesi, onların şiire karşı olumlu duyuşsal özellikler oluşturmaları için çok önemlidir. Bu nedenle, öğretmenlerin şiir seçiminde duyarlı davranmaları gerekir.

- Şiirler iki-üç dörtlükten ve kısa dizelerden oluşmalı, dizelerdeki sözcükler ve hece sayısı arttıkça, çocukların, şiiri anlamada, belleklerinde saklamada güçlük çekeceği bilinmelidir.
- Dizelerdeki sözcüklerin yarattığı ses örüntüsü (ritim) kulağa hoş gelmeli; dizelerin birbirleriyle olan bağlantıları, şiirin istekle dinlenebilmesi için olumlu bir etki oluşturabilmelidir.
- Çocuk şiirinde önemli olan, yalnızca duygu ve düşüncelerin işlenmesi değil, bu duygu ve düşüncelerin şiire ve çocuğun dünyasına özgü bir söylem içinde dile getirilmesidir.
- Şiirdeki ifadeler açık, net ve çocuklar için anlaşılabilir olmalıdır.
- Sosyal değerleri, millî duyguları, doğayı ve çocuğun yakın çevresini konu alan şiirler tercih edilmelidir.

Resim 1.8: Türkçe Etkinliklerinde Şiir

➤ **Çocuklara şiir öğretirken dikkat edilecek noktalar**

- Öğretmen şiir okurken vurgu, tonlama, ulama gibi hususlara dikkat etmelidir.
- Öğretmen şiiri hissederek okumalı ve çocuklarda bu duyguyu uyandırabilmelidir.
- İsteyen çocuğa sevdiği şiiri ezberleme fırsatı verilmelidir. Ancak hiçbir çocuk bu konuda zorlanmamalıdır.
- Şiir okunurken konuya uygun bir fon müziği tercih edilebilir.
- Öğretmenin şiir okuma konusunda kendisini yetersiz gördüğü durumlarda konuyla ilgili ses kayıtlarına başvurabilir.
- Çocukların bilmediği kelimeler açıklanmalı; şiirin anlaşılması sağlanmalıdır.
- Şiirler konusuna ve türüne göre bireysel ya da koro hâlinde söylenmelidir.
- Heyecanın kontrolü, başkalarını dinleme gibi beceriler konusunda çocuklar desteklenmelidir.
- Çocukların kelimeleri doğru telaffuz edip edemedikleri takip edilmeli ve doğru telaffuz etmeleri desteklenmelidir.

1.3.4.1. Şiir Örnekleri

OKULUMUZ

Her yerden daha güzel,
Bizim için burası,
Okul, sevgili okul,
Neşe, bilgi yuvası!
Güzel kitaplar burada,
Birçok arkadaş burada,
İnsan nasıl sevinmez,
Böyle yerde okur da?
Senin çatın altına,
Girmez kötü duygular.
Bilgi veren yerlerde,
Kalmaz artık kaygılar,
Her yerden daha güzel,
Bizim için burası,
Okul, sevgili okul,
Neşe, bilgi yuvası!

Rakım ÇALAPALA

AİLEM

Annem, babam, kardeşlerim,
Bir çatıda toplanırız.
Orda herkes sevinç duyar,
Birbirini sever, sayar,
Dedemin yok ki hiç dişleri,
Anlatır hep geçmişleri,
Ninem evin neşesidir,
Birçok güzel masal bilir.
Anlattıkça bayılırız.
Babam her gün işe gider,
Annem evde hizmet eder,
Biz okulda çalışırız.

ATATÜRK

Türk'ü ölümden,
O'dur kurtaran.
O'dur yeniden,
Türklüğü kuran.
Bu memleketi,
Cumhuriyeti
Atatürk etti,
Bize armağan.

Hasan Ali YÜCEL

CUMHURİYET

Cumhuriyet kalbimde
Sönmeyen bir ateştir.
Vatanımın ufkunda,
Parlayan bir güneştir.
Ata'nın armağanı
Yüce Cumhuriyet'i
Korumak ödevimdir,
Bu kutsal emaneti.

V. ÖTÜKEN

UYGULAMA FAALİYETİ

Türkçe etkinliklerinde öykü öncesi etkinliklerin çocuğun gelişimine olan etkilerini araştırıp bir afiş hazırlayınız. Bunlardan yola çıkarak özgün bir şiir, bilmece, tekerleme ve parmak oyunlarınızla birlikte öykü öncesi etkinlik albümü hazırlayıp, arkadaşlarınızla paylaşınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Türkçe etkinliklerinde öykü öncesi etkinlikleri nerelerde ve nasıl gözleyeceğinizi önceden belirleyiniz.	➤ Yanınızda araştırmanızı not edebileceğiniz düzgün dosya kâğıtları, kalem bulundurmalısınız.
➤ Türkçe etkinliklerinde öykü öncesi etkinlikleri gözlerken dikkat edeceğiniz hususları belirleyiniz.	➤ Öykü öncesi etkinliklerini gözlerken mümkünse fotoğraf makinesi ya da kamerayla çekim yapınız ve uygulanış biçimini not ediniz.
➤ Öykü öncesi etkinliklerinden en çok tercih edilenleri belirleyiniz ve öğrenme ortamında gördüğünüz öykü öncesi etkinlik örneklerini seçerek bir sunum hazırlayıp, sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.	➤ Öykü öncesi etkinliklerden en çok tercih edilenlerin tercih edilme nedenlerini belirlemelisiniz.
➤ Bu bilgilerden yola çıkarak özgün şiir, bilmece, tekerleme ve parmak oyunu yazma çalışmaları yapınız.	➤ Oluşturacağınız şiir, bilmece, tekerleme ve parmak oyunlarının okul öncesi eğitime uygun olmasına özen gösteriniz.
➤ Daha önceden belirlenen kazanım göstergelere uygun şiir, bilmece, tekerleme ve parmak oyunu belirleyiniz.	➤ Öykü öncesi etkinliklerin, belirlenen kazanım göstergelere uygun olmasına özen gösteriniz.
➤ Oluşturduğunuz şiir, bilmece, tekerleme ve parmak oyunlarını oluşturduğunuz uygulama ortamında arkadaşlarınızla paylaşınız.	➤ Etkinliğinizle ilgili sunularınızda öğretmeninizin ve arkadaşlarınızın görüşlerini alınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

1., okul öncesi eğitim programlarında çocukların tüm gelişimleri açısından çok önemli olan ve her gün tekrar edilmesi gereken, öğretmen rehberliğinde yapılan grup etkinlikleridir.
2. Grup sohbeti, Bilmecce,, Tekerleme ve şiir öykü öncesi etkinliklerdir.
3., çocuklara ipuçları vererek neden sonuç ilişkilerini kurabilmelerine yardımcı olan Türkçe etkinlikleridir.
4. çocukları eğlendiren, bazen hiç bir anlamı olmayan, öğrenmesi kolay, çocukların oyunlarına eşlik eden, jestler ve mimiklerle eşlik ettikleri kısa sözlü ifadelerdir.
5. çocuğun el göz koordinasyonunun gelişimine destek olur.
6. Öğretmen.....hissederek okumalı ve çocuklarda bu duyguyu uyandırabilmelidir.

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

7. () Parmak oyunları, çocukların bir etkinlikten başka bir etkinliğe geçişini kolaylaştırır.
8. () Dramatizasyon öykü öncesi bir etkinliktir.
9. () Öykünün başında yer alan giriş tekerlemeleri, çocuğu öykü dinlemeye yöneltir.
10. () Tekerlemelerin, kelimelerin doğru biçimde telaffuz edilmesine bir katkısı yoktur.
11. () Grup sohbeti günlük olaylar ve etkinliklerle ilgili olarak çocukların duygu ve düşünceleri ifade etme olanağı tanıyan bir Türkçe etkinliğidir.
12. () Zaman zaman da çocuklara sorularak, onların söyledikleri şiirlere de yer verilmelidir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

ÖĞRENME KAZANIMI

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında Yaş-gelişim düzeyi ve kazanım-göstergelere uygun öykü anlatma tekniklerini hazırlayarak kullanabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Okul öncesi döneme uygun öykü örneklerini araştırınız.
- Araştırmalarınız doğrultusunda okul öncesi döneme uygun özgün bir öykü hazırlayınız.
- Hazırladığınız öyküye, çocuğun yaş ve gelişim özelliğine uygun bir öykü anlatım materyali hazırlayınız.
- Hazırladığınız materyali kullanarak öyküyü sınıfta arkadaşlarınıza sununuz.

2. TÜRKÇE ETKİNLİKLERİ HAZIRLAMA

Öykü, gerçek ya da gerçeğe yakın konuları ele alan, bir ya da birkaç kahramanı olan, yaşamın içinden çıkan olaylarla ilgili bir edebiyat türüdür.

Çocuklar kendilerine öykü anlatılmasından ya da kendileri öykü anlatmaktan çok hoşlanırlar. Çünkü öykü, çocukların hayal güçlerini uyarır, anlama ve anlatma becerilerini geliştirir. Karmaşık cümle yapılarını kullanmalarını ve öykünün resimlerini yorumlamalarını sağlar. Tanıma, hatırlama belleğini ve görsel okumayı geliştirir. Ayrıca çocuğun dil gelişimlerini desteklemek amacıyla zengin tecrübeler elde etmesini sağlar. Kelime dağarcığını artırır, dil bilgisi kurallarını öykü ile bağlantı kurarak kullanmasını ve uygulamasını sağlar. Başkalarına saygı duyma, dinleme, kavramları öğrenme, sebep sonuç ilişkileri kurma becerilerini geliştirir. Bunların dışında öykü anlatma çocukta duyarlı olma, zevk alma, toplumsal yaşamla ilgili beklentileri gerçekleştirme gibi amaçları destekler.

Öyküler ve öykü anlatma çocukların sadece temsil yeteneklerini ve hayal güçlerini geliştirmekle kalmaz, genel olarak dilin kullanımı tekrar yoluyla dilin öğrenimini ve öykü içinde geçen her tür yapının öğrenimini kolaylaştırır.

Türkçe etkinliklerinde öykü anlatımı bir grup etkinliğidir. Çocuklar, öğretmeni görebilecekleri şekilde, çoğunlukla yarım ay şeklinde otururlar. Öğretmen farklı teknikler kullanarak, çocuklar tarafından bilinmeyen bir öyküyü ya da çocukların bildiği bir öyküyü yeniden anlatabilir.

2.1. Öykü Anlatırken Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar

- Çocukların deneyimlerini öyküdeki olaylarla birleştirmeleri için süre verilip, fırsat tanınmalıdır.
- Öykünün bütününe ne anlatılmak istendiği hakkında sohbet edilmelidir.
- Öyküdeki karakterlerin özellikleri hakkında çocuklarla konuşulmalıdır.
- Öykü içinde geçen, çocukların bilmedikleri yeni sözcüklerin anlamları açıklanmalıdır.
- Çocukların, takip etmekte zorlanacakları veya öykünün anlamını etkileyen olayları önceden belirlenmelidir.
- Öğretmen öyküyü anlatırken sesini çok iyi kullanmalıdır. Vurgulamalar ile anlatım desteklenmelidir.
- Öykü anlatırken jest ve mimikler de kullanılmalıdır.
- Öğretmen öyküyü önceden mutlaka okumalıdır.
- Öyküyü resimleri bütün çocukların görmesine fırsat verecek şekilde anlatmalıdır.
- Öğretmen yetersizliği olan çocuğu öykü esnasında daha yakınına oturtmalıdır.
- Öykü anlatımında etkileşimli kitap okuma yöntemi kullanılmalıdır. (Etkileşimli kitap okuma; Öykünün anlatımı sırasında öğretmenin etkin dinleyici olduğu, sorular sorduğu, öykünün okunması sırasında çocuklara konuşmaları için sık sık fırsatlar verdiği, bilinmeyen kelimeleri açıkladığı bir yöntemdir.)

Resim 2.1: Türkçe Etkinliklerinde Öykü anlatımı

2.2. Öykü Anlatım Teknikleri

Çocukların en sevdiği etkinliklerden birisi öykü anlatmak ve dinlemektir. Zengin hayal gücüne sahip olan çocuk, öyküler yolu ile düşünmede esneklik kazanmaktadır. Kavram gelişiminde ve dil gelişiminde öykülerin önemli bir yeri vardır. Çocuklar öykü dinlerken bildikleri sözcüklere yenilerini de katarak kelime dağarcıklarını geliştirirler. Çocuklar öykü dinlerken ya da anlatırken; birlikte oturma, dinleme, arkadaşlarına saygı, fikir alışverişi yapma, grup önünde kendini ifade etme, anladığını aktarma gibi beceriler kazanırlar.

Okul öncesi eğitimde yer alan öykü anlatma teknikleri;

- Düz Anlatım Yöntemi
- Öykü kitabı ile anlatım
- Pazen tahta kartı, Figürlerle ve Manyetik Tahta Kartları ile anlatım
- Kukla ile anlatım
- Öykü kartı ile anlatım
- Teknolojik araçlarla anlatma (projeksiyon, cd. vb.)
- Diğer yöntemlerle anlatım (Döner levha, masal önlüğü ile anlatım vb.)

2.2.1. Düz Anlatım Yöntemi

Öğretmen bu teknikte hiçbir araç gereç kullanmadan sadece jest ve mimiklerini kullanarak öyküyü anlatır. Genellikle masal türü eserle bu şekilde anlatılır. Anlatım sırasında araç kullanılmadığı için çocukların dikkati kolay dağılabilir. Bu nedenle, öğretmenin anlatım biçimi çok önemlidir. Öğretmen ses tonunu canlı kullanmalı, öyküyü akıcı bir şekilde anlatmalı, gerektiğinde öyküye uygun taklitler yapmalıdır. Jest ve mimikler kullanılırken aşırılıktan kaçınmalıdır. Çünkü bu durumda çocukların ilgili anlatılandan çok anlatana yönelebilir. Öğretmen bunları çocuk hissettirmeden doğal bir şekilde kullanmalıdır.

2.2.2. Öykü Kitabı ile Anlatım

Bu teknikte öğretmen, öykü kitabı kullanır. Öykü kitabının resimleri çocuklara gösterilerek öykü anlatıldığı için, öykü kitabının seçimi önemlidir.

Öykü anlatırken, her sayfa ayrı ayrı gösterilmeli, aynı anda iki sayfanın resmi gösterilmemelidir. Bu, çocuğun anlatılan sayfayla değil, diğer sayfayla ilgilenmesine neden olur ve dikkatini dağıtabilir. Öğretmen her sayfadaki resmi bütün çocukların gördüğüne emin olduktan sonra diğer sayfadaki resme geçmelidir.

Kitapta yer alan öykü ise çok basit cümlelerle anlatılır. 3–4 yaş grubundaki çocukların kitaplarında çocukların çevrelerini tanıyabilecekleri, neden sonuç ilişkileri, problem çözme becerilerinin gelişimini destekleyecek, dil gelişimlerine katkıda bulunacak öyküler kullanılmalıdır. Öykü kitabındaki yazılar az olmalı resimler fazla olmalıdır. Resimler sayfanın 2/3 ünde, yazılar 1/3 ünde olmalı veya bir sayfada resim diğer sayfada yazı olmalıdır. Resimler çocukların rahat görebileceği büyüklükte olmalı, gereksiz ayrıntılar bulunmamalı ve renklendirilmiş olmalıdır. Resimlerdeki figürler öyküdeki karakterleri iyi temsil etmelidir. Bu yaşta çocuklar genellikle kelime tekrarlarından ve şiirsel anlatımdan çok hoşlanırlar. Bu da onların anlatılan öyküdeki dili kolaylıkla anlamalarını ve kullanmalarını sağlar. Böylece çocukların zihinsel gelişim aşamaları, görsel algılama, işitsel algılama ve motor becerileri doğrultusunda ilgi, istek ve yetenekleri göz önüne alınarak seçilen kitaplar çocuklar için oldukça zengin uyarıcı olma özelliği taşımaktadır.

Öykü kitabı seçilirken öykünün çocukların gelişim seviyesine uygun olmasına özen gösterilmelidir. Öykü kısa ve ilgi çekici bir şekilde işlenmelidir. Kitabın konusu iyi planlanmış olmalıdır. Anlatılan olayda merak uyandıran sürprizler bulunmalıdır. Çocuklar öykü anlatılırken daha sonra neler olacağını merak etmelidir.

Kitabın dili doğru, güzel ve anlaşılır olmalıdır. Kahramanlar genellikle iyi karakter özelliklerine sahip olmalıdır. Öykü karakterleri, hayvanlar, bitkiler, doğada yer alan nesnelere ve insanlar olabilir.

Kahramanlar genellikle hareketli, dinamik, çocuklara olumlu duygu, düşünce ve davranış kazandırma özellikleri bulunacak nitelikte olmalıdır.

Resim 2.2: Öykü kitabı ile anlatım

2.2.3. Pazen Tahta Kartı, Figürlerle ve Manyetik Tahta Kartı ile Anlatım

Pazen tahta ile hikâye anlatımı çocukların ilgisini çeken bir tekniktir. 1x1,5metre ölçülerinde pazen ile kaplı pano kullanılır. Pazen tahtanın düz renkte ve yıpranmamış olması önemlidir çünkü yıpranmış kumaşın üzerine kartların ve figürlerin tutturulması zor olmaktadır. Pazen tahta kartları ve figürlerde de hikâye kartlarındaki özellikler olmalıdır. Kartlar ve figürler kahramanların özelliklerini iyi temsil etmelidir. Hikâyedeki resimler orantılı olmalıdır. Öğretmen hikâye kartları ve figürlerini sırasına göre pazen tahtaya yerleştirerek hikâyeyi anlatmalıdır. Her hikâye kartı ve figür gösterildikten sonra pazen tahtanın cebine konularak kaldırılır ve yerine yenisi yerleştirilir. Sanat etkinliğinde çocukların kendi yaptıkları figürlerden oluşan pazen tahta kartları da hazırlanabilir. Bunlarla daha sonra öykü oluşturup çocukların anlatması sağlanır.

Pazen tahta yerine piyasada hazır olarak satılan manyetik panolara yapıştırarak da hikâye anlatmak mümkün olmaktadır. Bunun için arkası mıknatıslı figür ya da kartlar kullanılır.

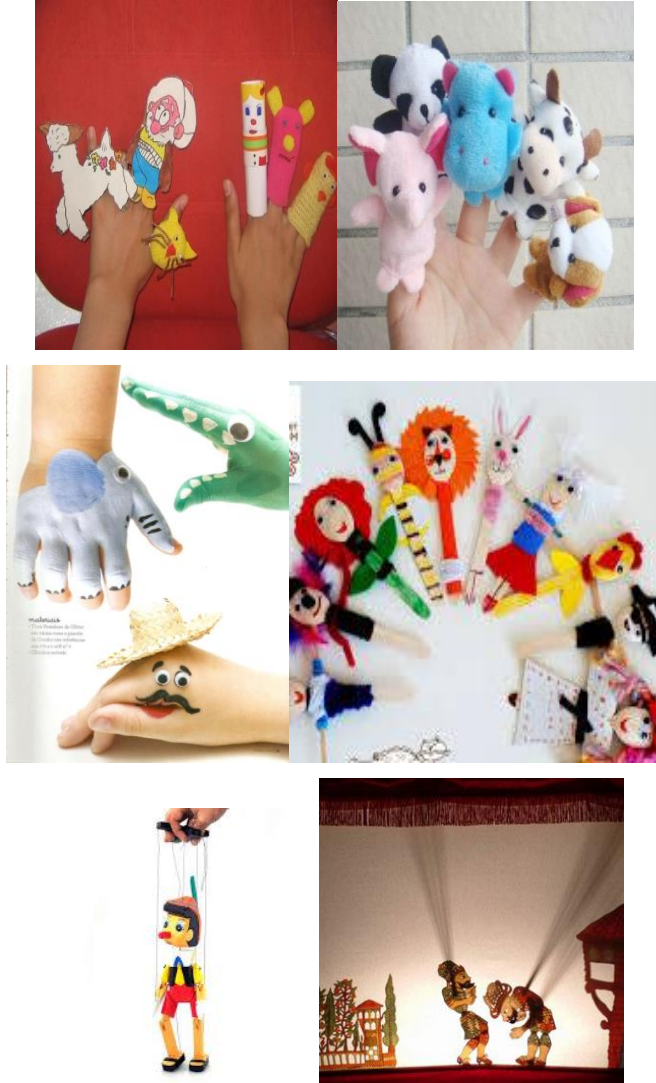
Resim 2.3: Pazen tahta figürü ile anlatım

2.2.4. Kuklalarla Anlatım

Kuklalar her yaştaki çocuğun ilgi ve zevkle izlediği basit tiyatro ürünleridir. Çocuklar kuklalarla oynamaktan veya kuklaları izlemekten büyük zevk alırlar. Kuklalarla oynamak çocukların yaratıcılıklarını geliştirir. Kuklalar; kâğıt, hamur, kumaş, ahşap, kaşık, kullanılmayan oyuncak bebekler, pet şişe vb. malzemelerden yapılabildiği gibi hazır olarak da alınabilir.

Kuklalar oynatılış şekillerine göre;

Yüzük kuklası, parmak kuklası, el kuklası, avuç kuklası, ipli kukla, gölge kukla, çomak kukla olmak üzere değişik şekillerde adlandırılırlar.

Resim 2.3: Kukla örnekleri

Resim 2.4: Kuklalarla öykü anlatımı

Öğretmen kuklalarla öykü anlatırken, bir kukla sahnesi hazırlamalı veya kukla sahnesinin yerine çevredeki eşyaları ya da sınıfın fiziki ortamını değişik şekillerde kullanmalıdır.

Her öykü kuklalar ile anlatıma uygun değildir. Öyküde çok sayıda kukla karakteri de kullanılmamalıdır. Bu, çocukların dikkatini öyküdeki olaydan uzaklaştırabilir. Bu tekniğin ilgi çekici olabilmesi için öğretmen, hangi kuklayı oynatıyorsa onun karakteristik özelliğine uygun olarak ses tonunu kullanmaya dikkat etmelidir. Kuklalar öğretmen tarafından hazırlanabileceği gibi çocuklarla birlikte de hazırlanabilir.

2.2.5. Öykü Kartıyla Anlatım

Bu teknikle öykü anlatımı çocukların çok ilgisini çeker. Öykü kartlarındaki resimler çocukların görebileceği büyüklükte olmalıdır. Kartların anlatım anında sağa sola eğilip bükülmemesi için kartonlarla sertleştirilmesi gerekir. Kartlara çizilen resimler boyalarla renklendirilmeli, resimlerin öyküde geçen olayı ve karakterleri iyi bir şekilde yansıtmaya dikkat edilmelidir. Eski ve kullanılmayan gazete, dergi ve broşürlerden kesilen resimler bir araya getirilerek öykü kartı hazırlanabilir. Çocuklar, kartları görebilecekleri şekilde oturtulmalı, kartlar sırasıyla çocukların göz hizalarına uygun şekilde gösterilerek öykü anlatılmalıdır. Her kart için çocuğun yeterince görebileceği kadar bir süre ayrılmalıdır. Öğretmen, anlatacağı öyküyü çok iyi bilmelidir. Öğretmen, öyküyü anlattıktan sonra kartları çocuklara vererek onların kendi öykülerini yaratmalarına fırsat vermelidir.

2.2.6. Teknolojik Araçlarla Anlatım

Bilgisayarların sınıflara girmesiyle birlikte artık okullarda tepegöz ve slayt makinesi bulmak güçleşmiştir. Hazır alınan veya öğretmenin hazırlayacağı slaytların kullanılabilmesi için okul öncesi eğitim kurumlarında projeksiyon bulunması gerekir. Projeksiyon mutlaka çocuklara tanıtılmalı ve öykü anlatımına öyle geçilmelidir.

Projeksiyondan öykü anlatmada çocukların yerleşme düzeni önceden ayarlanmalıdır. Hafif karanlık bir ortamda kullanılacak bu teknik, çocuklara mutlaka önceden açıklanmalıdır. Projeksiyon ile öykü anlatma tekniğinde de diğer tekniklerde olduğu gibi önceden hazırlık ve deneme yapma önemlidir. Öğretmenin öyküye hâkim olması işini kolaylaştırır.

CD ile öykü anlatmak ya da film izlemek çocukların çok hoşuna gitmektedir. Öğretmen için kullanımı kolay bir tekniktir. CD de seslendirme, efektler vb. olduğundan CD oynatıcı ve televizyon bulunduğu ortamlarda her zaman kullanılabilir. Eğitimci, çocukları eğitici öyküler seçmeye özen göstermelidir. Eğitimci, öykünün çocukların yaş ve gelişim özelliklerine uygun olduğundan emin olmalıdır. Çocuklar için piyasada çok çeşitli öykü ve belgesel CD'leri bulunmaktadır. CD'lerin eğitimsel değeri araştırılmadan çocuklara izletilmesi uygun değildir. Eğitimcinin bu nedenle çocuklara izleteceği öykü ve belgeselleri önce kendi izlemelidir.

2.2.7. Diğer Yöntemlerle Öykü Anlatımı

Öykü anlatımında başka teknikler de kullanılabilir. Döner levha ve öykü önlüğü bu tekniklerden bazılarıdır.

Döner levha (flipchart): Bazen öykü anlatımlarında kullanılan diğer bir teknik olan döner levha ile anlatımda öğretmen tarafında öykünün anlatıldığı yazılar öğrenciye bakan taraftaysa öyküyle ilgili resimler bulunan bir araçtır. Önceden hazırlanan ve sıraya konan sayfalar birer birer çevrilerek öykü anlatılır.

Öykü önlüğü: Cepli öykü önlükleri hazırlanır. Öğretmen önlüğü takar ve anlatacağı öyküye uygun figürleri önlüğün cebine yerleştirir. Figürleri kullanarak öyküyü anlatmaya başlar. Kullandığı figürü önlüğüne yapıştırır. Öykü bu şekilde anlatılır. İstekli öğrencilerin de aynı yöntemi kullanarak öykü anlatmasına fırsat verilir.

2.3. Çocuk Öykülerinde Bulunması Gereken Özellikler

➤ İçeriksel nitelikler

- Anlatım tekniği yaş seviyesine uygun olmalıdır.
- Çocukların kelime dağarcığını geliştirebilecek nitelikte olmalıdır.
- Dili sade ve açık, anlatım sürükleyici olmalıdır.
- Tasvirler, konunun geçtiği ortam, kahramanların ruh durumları iyi bir şekilde verilmelidir.
- Paragraflar kısa olmalı, sık konuşmalarla hareket, canlılık ve çeşitlilik sağlanmalıdır.
- Konu anlaşılır ve net olmalıdır.
- Kitaplarda tema evrensel ve ahlaki doğruları çocuğa kazandıracak niteliklere sahip olmalıdır.
- Aile, doğa, insanlık ve yaşama sevgisi gibi temel kavramları da içeren kitaplar seçilmelidir.

- Öykü kitapları, çocuğu iyi, güzel ve doğru sayılan olumlu duygulara yönlendirecek nitelikte olmalıdır.
- Öykünün başlayışı ve bitişı arasında geçen zaman, çocuk tarafından kavrayabileceği bir zaman dilimi olmalıdır.

Çocuk kitaplarında içerik kadar biçimsel özellikler de önemlidir. Bu nedenle nitelikli bir çocuk kitabında bulunması gereken biçimsel niteliklerin bilinmesinde yarar vardır.

➤ **Biçimsel nitelikler**

- Öykü kitapları çocuğun yaş ve seviyesine göre değişik boyutlarda olabilir.
- Resimler renkli ve estetik görünümlü olmalıdır.
- Kitapların resimlenmesi, resimlerin sayfalarda yer alış biçimi, boyama teknikleri, çizgi ve resimler açık ve anlaşılır olmalıdır.
- Resimle öykü birbiriyle uyumlu olmalıdır.
- Sağlam ciltli, dayanıklı olmalı ve sayfalar dağılmamalıdır.
- Sayfaları yeterli kalınlıkta olmalıdır.

2.4. Okul Öncesi Döneme Uygun Öykü Anlatım Materyalleri Hazırlama

Okul öncesi dönemde yaş ve gelişim özelliğine uygun öykü anlatım materyalleri hazırlanarak, uygulanır.

2.4.1. Resimli Öykü Kitabı Hazırlama

Öykü kitabı hazırlarken grubun yaş ve gelişim özellikleri dikkate alınmalıdır. Öykü kitabı değişik şekillerde (top, civciv, panda, elma, armut vb.) tasarlanıp hazırlanabilir. Yazılan metin, resim ve sayfa düzeni bölümleri tasarlanır. Her sayfada yer alacak kahramanlar ve olaylar için sayfanın kompozisyonu belirlenir. Kitap, fiziksel ve içerik özelliklerine uygun hazırlanır. Resimler parşömen kâğıdına çizilir. Hazırlanacak öykü kitabı kâğıtlarına kopyalanır. Resimler guaj, kuru, sulu boylarla ve gazlı kalemlerle boyanır. Artık materyaller ve çeşitli kâğıtlar da kullanılabilir. Her sayfa tek tek hazırlanır. Kapak sayfası hazırlandıktan sonra mukavvaya yapıştırılır ve kesilir. Öykü metni resimlenen sayfaların uygun yerlerine yazılır. Tüm sayfalar numaralandırılarak sıraya konur. Hazırlanan sayfalar ciltlenmek için birleştirilir, dikilerek veya spirallenerek ciltlenir. Bu çalışma sonunda öykü kitabı kullanılmak üzere hazırlanmış olur.

Resim 2.5: Öykü Kitabı

2.4.2. Pazen Tahta Kartı, Figürü ve Manyetik Tahta Kartı Hazırlama

Pazen tahta kartları ve figürleri ile öykü anlatmak için 1 m x 1.5 m ebatlarında pazen ile kaplanmış bir panoya ihtiyaç bulunmaktadır. Pazen tahta kartı ve figürü hazırlamak için ise karton veya resim kâğıdına çizilen resimler, guaj, kuru, sulu boyalarla ve gazlı kalemlerle boyanır. Her kart tek tek hazırlanır. Kartların arkasına cırt cırt(Amerikan fermuarı) yapıştırılır. Böylece kullanıma hazır hale gelmiş olan pazen tahta kartları zarf içine konularak saklanır. Çeşitli insan, hayvan, meyve, eşya, vb. figürler hazırlanabilir.

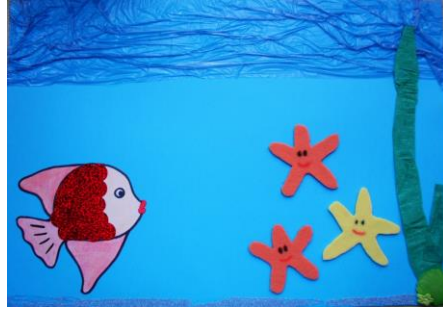
Manyetik tahta kartları ile öykü anlatmak için kare veya dikdörtgen şeklinde mıknatıslı bir tahtaya ihtiyaç bulunmaktadır. Manyetik tahta kartları ve figürleri hazırlamak için, karton veya resim kâğıdına öyküde geçen hazırlanmış karakter ya da figürler çizilir ve boyanır. Kartların ve figürlerin arkasına mıknatıs yapıştırılır. Hazırlanan materyalin sağlam olmasına özen gösterilmelidir. Daha sonra manyetik tahta üzerinde öykü anlatılır. Kullanılan materyal ve figürlere göre öyküler oluşturulur.

Resim 2.6: Pazen Tahta Figürü

2.4.3. Öykü Kartı Hazırlama

Metin, öykü özelliklerine uygun olarak yazılır ve bölümlere ayrılır. Olay sıralamada ise resimler bütünlüğü bozmayacak şekilde bölümlere ayrılır ya da tek resim olarak hazırlanır. Öykü kartlarında ve olay sıralamada resimlerle olay, açık ve anlaşılır şekilde anlatılmalıdır. Resimler ve kartların büyüklükleri ne çok büyük ne de çok küçük olmalı. Resimlerin büyüklükleri 25 x 30 cm ya da 30 x 30 cm olabilir. Kartlar kesilir, resimler kopyalanır ve boyanır. Boyandıktan sonra kartlar dik durmaları, sağlam ve dayanıklı olmaları için mukavvaya yapıştırılır. Resimlerde artık materyaller, çeşitli kâğıtlar kullanılabilir. Kartların üzeri şeffaf naylon ya da yapışkan asetat ile kaplanır. Öykü resimli kartların ön yüzüne yazılmaz. İstenirse arkasına yazılabilir. Resimli kartlar numaralandırılır. Öykü metni ya da olay sırası beyaz kâğıda yazılır. Metin ve kartlar büyük bir zarfın içinde saklanır.

2.4.4. Diğer Yöntemlerle Anlatım (Döner Levha (Flipchart), Öykü Önlüğü İle Anlatım vb.)

Döner levha (flipchart): Öykü anlatımında kullanılan diğer bir teknik de döner levhadır. Büyük boyda kağıtlara hazırlanan öykü spiral ciltle birleştirilir. Bir tarafına öykünün resimleri diğer tarafta da öykünün anlatıldığı kısım bulunur. Öğretmen tarafında öykünün anlatıldığı yazılar, çocuklara bakan taraftaysa öyküyle ilgili resimler bulunan bir araçtır. Önceden hazırlanan ve sıraya konan sayfalar birer birer çevrilerek öykü anlatılır.

Resim 2.7: Döner levha örnekleri

Öykü Önlüğü Hazırlama: Seçilen bir öyküye uygun olarak kumaşlar ve artık materyaller kullanılarak rahat giyilip çıkarılabilen bir önlük hazırlanır. Öyküye uygun olacak şekilde arka fon önlük şeklinde dikilir. Öykü içerisinde yer alan figürler ayrı ayrı keçe veya benzeri artık materyallerden hazırlanır. Arka fonun uygun yerlerine ve figürlerin arkalarına cırt cırtlı bantlar dikilir.

Resim 2.8: Öykü Önlüğü örnekleri

2.4.5. Teknolojik Araçlar Kullanılarak Öykü Hazırlama

Günümüzde öykü anlatmada birçok teknolojik yöntem kullanılmaktadır. Bu yöntemle dijital ortamda kaydedilen öyküleri dinleyerek izlemeleri sağlanır. Projeksiyon, akıllı tahta, televizyon kullanılarak uygulanan bu yöntem büyük ekranda ya da duvarda öyküyü izleme imkanı sağladığı için çocukların ilgisini çekmektedir.

- Çocuk öykülerinde bulunması gereken özellikleri ve öykü anlatımında kullanılan araç gereçleri inceleyiniz.
- Öykü anlatırken dikkat edilmesi gereken noktaları, öykü anlatım tekniklerini ve çocuk öykülerinde bulunması gereken özellikleri araştırınız.
- Bütün bu bilgilerden yararlanarak çocuğun yaş ve gelişim özelliklerine göre özgün bir öykü hazırlayınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Okul öncesi eğitimde öykü anlatımda kullanılan teknikleri araştırınız	➤ Bu alanda çalışma yapan okul öncesi eğitim kurumlarını ziyaret ediniz.
➤ Okul öncesi eğitimde öykü anlatımda kullanılan materyalleri araştırınız.	➤ Bu alanda farklı kaynaklara ulaşmak için internetten, kütüphanelerden, kitap evlerinden yararlanabilirsiniz.
➤ Edindiğiniz bilgi ve becerileri kullanarak özgün bir öykü hazırlayınız.	➤ Öykünüzü oluştururken özgün olmaya gayret etmelisiniz.
➤ Öykünüzde kullanacağınız tekniğinizi belirleyiniz ve uygun materyalleri hazırlayınız.	➤ Kullanacağınız teknik ve materyallerin modül içinde verilen bilgiler ışığında olmasına özen gösteriniz.
➤ Hazırladığınız öyküyü materyallerinizi kullanarak sınıf ortamında arkadaşlarınıza sununuz.	➤ Sunumunuz için uygun ortam oluşturunuz ve öykü anlatım yöntemlerin kullanmaya özen gösteriniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

1.yönteminde hiçbir araç gereç kullanmadan sadece jest ve mimikler kullanılarak öykü anlatır.
2. Çocuk öykülerinde bulunması gereken özelliklervenitelikler olarak iki bölümde incelenir.
3., gerçek ya da gerçeğe yakın konuları ele alan, bir ya da birkaç kahramanı olan, yaşamın içinden çıkan olaylarla ilgili bir edebiyat türüdür.
4. Öykü anlatma tekniklerinden..... ile anlatımda arkası mıknaatıslı figür ya da kartlar kullanılır.
5. her yaştaki çocuğun ilgi ve zevkle izlediği basit tiyatro ürünleridir.

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

6. () Öykü anlatırken jest ve mimikler de kullanılmalıdır.
7. () Öykü kitabıyla öykü anlatırken, aynı anda iki sayfanın resmi de gösterilmelidir.
8. () Kahramanlar genellikle hareketli, dinamik, çocuklara olumlu duygu, düşünce ve davranış kazandırma özellikleri bulunacak nitelikte olmalıdır.
9. () Öykü anlatımında etkileşimli kitap okuma yöntemi kullanılmalıdır.
10. () Döner levha ile anlatımda yazı ve resimler aynı sayfada bulunur.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

ÖĞRENME KAZANIMI

Bu öğrenme faaliyeti sonunda yaş-gelişim düzeyi ve kazanım-göstergelere uygun öykü sonrası etkinlikleri kullanabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Okul öncesi eğitim kurumlarından, çeşitli basılı kaynaklardan ve internet ortamından yararlanarak öykü sonrası etkinlik çeşitlerini araştırınız.
- Araştırdığınız öykü sonrası etkinliklerden bir tanesini seçiniz.
- Seçtiğiniz bu etkinliğe uygun materyal hazırlayınız.
- Hazırladığınız etkinliği materyallerinizi kullanarak sınıf ve okul öncesi eğitim kurumlarında sununuz.

3. ÖYKÜ SONRASI ETKİNLİKLER

Öykü sonrası etkinliklerde, çocuklar öykü sırasındaki pasif durumdan çıkarılarak aktif duruma getirilirler. Bu etkinlik çocuklarda öncelikle yaratıcılığı geliştirir. Öykü anlatımından sonra gelen oyun içerikli bu etkinlikleri planlarken öğretmen eğitim yaşantılarının yaratıcılık özelliği taşımaya dikkat etmelidir.

3.1. Öykü sonrası etkinlikler

- Öykü oluşturma/ Öykü tamamlama
- Öyküye farklı isim bulma
- Pantomim
- Taklit oyunları, Rol oynama ve Doğaçlama
- Dramatizasyon

Öykü sonrası etkinlikleri ile çocukların dil gelişimleri hızlanır, kelime dağarcıkları gelişir. Türkçeyi dilbilgisi kurallarına uygun bir şekilde kullanırlar, olaylar arasında neden-sonuç ilişkisi kurarlar.

Öykü sonrasında öğretmen çocuklarla öykü hakkında konuşarak şu teknikleri kullanabilir;

- Öyküyü destekleyici kostüm ve aksesuarlar kullanılarak, öykünün dramtizasyonu yapılır.
- Öykü hakkında çocuklarla sohbet edilir.
- Öykü sonunda, oyun hamurları ile öykü konusu ve kahramanları oluşturulabilir.
- Anlatılan öykü resimlendirilerek yeni bir öykü kitabı yapılabilir.
- Öyküyü destekleyecek belgesel ya da eğitim cd'leri izletilebilir.
- Öyküye ilişkin deneyler yapılabilir.

3.1.1. Öykü Oluşturma ve Tamamlama

Öykü oluşturma ve tamamlama çocukların kendi öykülerini yaratması, onların hayal dünyalarını, duygu ve düşüncelerini ortaya çıkarmaya yarayan bir etkinliktir. Öykü oluşturma, öğretmenin seçtiği bir konu üzerinde olabileceği gibi anlattığı öyküyü çocukların yeniden oluşturması şeklinde de olabilir. Ayrıca öykünün adı değiştirilebilir, sonu farklı bitirilebilir, çocukların beyin fırtınası yaparak olayı farklı yorumlaması sağlanır. Öykü oluşturma, öğretmenin söylediği iki üç sözcükle ilgili (kış, kar, soğuk) öykü oluşturmaları sağlanabilir. Öykü tamamlama etkinliği de öykü oluşturma etkinliğine girebilir. Anlatılan öykü yarıda kesilir, sonucunu çocukların tamamlaması ve öykünün adını koymaları istenebilir. Çocukların şiir ve öykünün başlığını bulması, yaptıkları resimleri anlatması öykü oluşturmaya hazırlık niteliğindedir. Öykü oluşturmada amaç, çocukların farklı fikirler üretmesini sağlamaktır. Öykü tamamlama çalışması sonunda, öykünün tamamı öğretmen tarafından okunur. Bazı öyküler çocukların tamamladığı şekilde bırakılır.

Öykü tamamlama ve öykü oluşturma ile çocuklar;

- Sebep-sonuç, parça-bütün ilişkisi kurmayı öğrenirler.
- Öğrendikleri öykülerle kazandıkları becerileri yeni öykülere ve yaşamlarına aktarırlar.
- Hayallerini, isteklerini öykülere yansıtırlar.
- Yaratıcılıklarını geliştirirler.

Resim 3.1: Türkçe etkinliklerinde öykü oluşturma ve tamamlama çalışmaları

Örnek Etkinlik:

1. EMİRCAN'IN SAATLERİ

Emircan, saatleri çok ilginç buluyordu. Evlerindeki masa saati ve duvar saatine bakar, akrebin yelkovanın ve saniyeyi gösteren çubuğun hareketlerini ilgi ile izlerdi. Saatten çıkan tık tık seslerini dinlerdi. Emircan sabah kalktığı anda annesine saati sorar, hazırlanır okula giderdi. Akşam da saate bakar; zamanında uyurdu. Bir gün yine duvardaki saate bakarken.....

2. KARDAN ADAMA NE OLDU?

'Mehmet Kar ne kadar da güzel yağıyor' dedi. Annesi 'Evet, çok güzel yağıyor.' Dedi. O gün çok kar yağdı. Her yer bembeyaz oldu. Mehmet'in arkadaşları dışarı çıkmışlardı. Mehmet annesinden dışarı çıkmak için izin istedi. Annesi; 'Tabii çıkabilirsin ama iyice giyinmelisin' dedi. Mehmet montunu, şapkasını eldivenlerini giydi. Atkısını taktı ve dışarı çıktı. Arkadaşları kartopu oynuyordu. O da onlara katıldı. Çok eğleniyorlardı. Mehmet; -Haydi, kardan adam yapalım, dedi. Karları yuvarlayıp kardan adam yaptılar. Mehmet ve arkadaşları, kardan adamın gözünü, ağzını, burnunu, süpürgesini, atkı ve şapkasını da taktılar. Kardan adam çok güzel oldu... Çok üşümüşlerdi, birbirlerine iyi akşamlar diyerek evlerine gittiler. Ertesi sabah hava çok güneşliydi. Mehmet penceresinin perdesini açıp kardan adama baktı ve birden çok şaşırıldı.

3. MİNİK KUŞ

Arda parkta bir ağacın altına oturmuş etrafı seyrediyordu. Cıkcık diye bir ses duydu. Başını sesin geldiği yöne çevirdi. Küçük bir yavru kuş ağacın altında durmadan ötüyordu. Uçmak istiyor ama uçamıyordu. Arda kuşu eline aldı. Eve doğru yürümeye başladı. Yerde küçük bir kutu buldu, kuşu kutunun içine koydu. Eve girer girmez hemen odasına girdi. Annesine kuşu göstermek istemiyordu. Minik kuş sürekli ötüyordu. Arda kuşa dikkatle bakınca

Yukarıdaki öykülerde ile ilgili çocuklara sorular sorarak öyküyü tamamlamaları istenir. Her çocuğun katılımı desteklenir.

4. Çocuklarla daire şeklinde oturulur. Öğretmen çocuklara belirlediği birkaç kelime ya da bir cümleyi çocuklara söyler. Çocukların bu kelimeleri ya da cümleyi kullanarak öykü oluşturması desteklenir. Oluşturulan cümleler öğretmen tarafından not alınır. Çalışma sonunda çocuklarla birlikte bir öykü oluşturularak öyküye isim verilir. Başka bir günde oluşturulan cümlelerden bir tanesi seçilerek farklı öyküler oluşturulabilir.

3.1.2. Pandomim

Çeşitli öykülerin veya olayların sözsüz, sadece jest ve mimikleri kullanarak canlandırılmasıdır. Pandomim çalışmalarında öğretmen tarafından konu belirlenebileceği gibi, çocuklar tarafından seçilen konular da canlandırılabilir. Çocukların sadece beden dilini kullanarak, olayı, durumu ifade etme becerilerinin gelişimi desteklenir.

➤ Pandomimin yararları

- Çocukların vücutlarını tanımalarına ve beden koordinasyonunu desteklemeye yardımcı olur.
- Çocukların beden dilini anlamalarını ve geliştirmelerini sağlar.
- Çocukların yaratıcılıklarını geliştirir.
- Çocuklarda empati duygusunu geliştirir.
- Çocukların gözlem yapma, odaklanma becerilerini geliştirir.
- Çocukların özgüvenini destekler.

➤ Pandomim uygulanırken dikkat edilmesi gereken noktalar

- Öğretmen çocukların seviyelerini ve ilgi alanlarını dikkate almalıdır.
- Uygulama basit hareketler ve olayların anlatımıyla başlamalıdır.
- Etkinlikler taklide dönüştürülmemelidir.
- Hareketler basitten zora doğru ilerlemelidir.
- Çocukların daha fazla ilgisini çekebilmek amacıyla, konuya uygun olarak kostüm, aksesuar, maske gibi araçlardan ve uygun bir müzikten yararlanılmalıdır.

Resim 3.2: Türkçe etkinliklerinde pandomim çalışmaları

Örnek Etkinlikler

Bu örnekler uygulanmadan önce eğitimci çocuklara yapacakları hareketleri anlatır ve sözsüz olarak canlandırmalarını ister.

1. Başım Ağrıyor

Koşuyor, zıplıyor, oynuyoruz. Terliyoruz. Buzdolabından açıp buz gibi bir bardak su içiyoruz. Oh, biraz serinledik! Tekrar oyuna devam ediyoruz.
Sonra başımız ağrımaya başlıyor. Yutkunurken boğazımız da ağrıyor. Alnımız da ateş gibi yanıyor. Yatıyoruz. Annemiz geliyor, ilaç veriyor. İyileşiyoruz.

2. Ekmek nasıl oluşur?

Haydi hep birlikte tarlaya tohum serpelim. Havalarda ısındı, başaklar büyüdü. Başakları biçelim. Kucaklayarak harman yerine getirelim. Biçerdöver gibi üzerinden geçip saplarından ayıralım. Buğdayları kürekle çuvallara dolduralım. Sırtımıza yüklenip değirmene götürelim. Değirmen taşı gibi dönüp buğdayları ezelim. Unu çuvallara doldurup fırına getirelim. Hamur yapıp fırına atalım. Uzun küreklerle, pişen ekmekleri fırından çıkaralım. Ekmekler kızarmış, mis gibi de kokuyor!

3. Yeni Bir Gün

Uyuyoruz. Sabah oldu, uyanalım. Gözlerimizi açıyoruz. Kalkıyoruz. Lavaboya gidip yüzümüzü yıkıyoruz. Dişlerimizi fırçalıyor, saçımızı tarıyoruz. Pijamamızı çıkarıyor, elbisemizi giyiyoruz. Kahvaltı masasına oturuyoruz. Ekmeğe yağ sürüyor, üzerine biraz da reçel koyuyoruz. Çay biraz sıcak, dikkatli içelim.
Tekrar elimizi yıkayıp, dişlerimizi fırçalayalım. Çantamızı alıp annemize el sallayıp evden çıkalım.

4. Kuş Olalım

Her çocuk ne tür bir kuşu canlandıracağına karar verir. Gökyüzüne süzülerek uçar, kanat çırpır. Pelikan ve martılar denize dalıp balık yakalar. Serçeler gagalarıyla solucan çıkarır. Ağaçkakan böcekleri gagalar. Karga korkuluktan ürker. Leylek ağır ağır uçar, tek ayak üstünde dinlenir.

3.1.3. Taklit Oyunları, Rol Oynama ve Doğaçlama

Rol oynama; bir olayda anlatılan karakterlerin özelliklerinin ve duygularının canlandırılmasıdır.

Taklit oyunları; belli bir örneğin hareketlerinin, seslerinin, yürüyüşünün vb. taklit edilmesi faaliyetidir. Çocuklar hayvan taklitlerini yapmaktan çok hoşlanırlar. Çocuklarla birlikte anlatılan öyküdeki kahramanların ve hayvanların taklitleri yapılabilir.

Doğaçlama; bir metne dayanmadan içinden geldiği gibi konuşmak ve oynamaktır.

Dramatizasyondan farklı olarak rol yapma ve doğaçlamada herhangi bir metne bağı kalma söz konusu değildir.

Öykü sonrasında, öykünün çocuklara düşündürdükleri, hissettirdikleri rol oynama ve doğaçlama teknikleri kullanılarak canlandırılabilir.

➤ **Taklit yapma, rol oynama ve doğaçlamannın yararları**

Bu çalışmalarla;

- Çocuklar başkalarının rolüne bürünerek dünyayı, olayları farklı bir gözle görme ve değerlendirme imkânı bulurlar.
- Çocukların gözlem yapma becerileri gelişir.
- Akıl yürütme ve problem çözme becerileri gelişir.
- Vücut dilini ve sözleri daha uyumlu kullanma becerileri gelişir.
- Yaratıcılıkları gelişir.
- Grup çalışmalarıyla sosyal becerileri gelişir.

➤ **Taklit yapma, rol oynama ve doğaçlamannın uygulanması sırasında dikkat edilmesi gereken noktalar**

- Öğretmen uygulama sırasında çocukların gelişim düzeylerini ve ilgi alanlarını dikkate almalıdır.
- Öğretmen konuyu ve karakteri iyi tanımlamalıdır.

Örnek Çalışmalar:

Bedenimiz Daire

Çocuklar sandalyelerinde otururlar ve öğretmenin verdiği yönergeleri uygularlar. Öğretmen çocuklardan ilk önce işaret parmakları ile havada daire çizmelerini, daha sonra tek ellerini kullanarak daire yapmalarını, ardından iki ellerini kullanarak daire çizmelerini ister. Sonra sıra ile tek kolla, her iki kolla, tüm vücutları ile daire yapmalarını ister. Çocuklar ayağa kalkarlar, iki kişi birlikte daire yapar, ardından dört kişi birlikte daire oluşturur.

Daha sonra tüm çocuklar birlikte çeşitli şekillerde daireler oluştururlar. Daha sonra yapılan bu drama hakkında konuşularak çocukların fikirleri ve yaşantıları dinlenir. Etraftaki daire şekilleri sorulur, örnekler vermeleri istenir. Kırmızı ve siyah fon kartonlarına çizilmiş daireleri keserek, uygun şekilde birleştirmeleri ve bir uğur böceği oluşturmaları istenir. Aynı uygulama kare, üçgen, dikdörtgen hatta çocuklarla daha önceden çalıştıysanız beşgen, altıgen gibi diğer geometrik şekiller için de uygulanabilir.

Tren Çalışması

Çocuklar arka arkaya sıra olurlar ve birbirlerine tutunarak tren oluştururlar. En öndeki çocuk lokomotif, diğerleri de vagonlar olurlar. Lokomotif ne yaparsa vagonlar da aynısını yapar.

Çocuklar treni oluşturduktan sonra öğretmen yönergelerle çocukları yönlendirir; “İlk önce düz bir yolda ağır ağır ilerliyoruz trenimiz. İlerde dik bir yokuş var; tırmanıyoruz, tırmanıyoruz. Şimdi de yokuştan inmeye başladık, gittikçe hızlanıyoruz. İlerde büyük bir viraj var...” lokomotif arada bir düdük sesleri çıkarır ve yönergelerde istediği gibi canlandırmalar yaparak, gruba liderlik yapar. İsteyen çocuklara lokomotif olma olanağı verilerek rol değişimleri yapılır.

Benim Topum

Çocuklar daire şeklinde ayakta dururlar. Öğretmen aralarına girer ve elindeki çok ağır hayali topu bir çocuğa gönderir. Ağır topu alan çocuk, topun ağır olduğunu bedeni ve kollarının hareketleriyle ifade ederek topu başka bir arkadaşına gönderir, bu hayali ağır top tüm çocuklar arasında elden ele dolaşır en son öğretmene geri gelir ve öğretmen bu hayali ağır topu yere koyarak daha hafif bir top alır ve elinde zıplatma hareketi yaparak bir çocuğa gönderir. Yine top tüm çocuklar arasında elden ele dolaşır. Daha sonra çok büyük, çok küçük toplarla oyun sürdürülür.

3.1.4. Dramatizasyon

Dramatizasyon, çocuklara anlatılan veya onların oluşturduğu bir öykünün içlerinden geldiği gibi söz ve hareketlerle canlandırılmasına denir.

➤ Dramatizasyonun yararları :

Dramatizasyon etkinliği ile çocuklar;

- Hareketler ile sözleri uygun bir şekilde birleştirmeyi öğrenirler.
- Empati duygularını geliştirirler.
- Dikkat ve odaklanma becerilerini geliştirirler.
- Vücut dillerini kullanmayı öğrenirler.
- Grup çalışmalarıyla sosyal becerilerini geliştirirler.
- Öz güvenlerini artırır.
- Dili etkili kullanmalarını destekler.

➤ Dramatizasyon uygulanırken dikkat edilmesi gereken noktalar

- Dramatizasyonda önce canlandırılacak öykü belirlenmelidir.
- Öykü, canlandırmaya ve çocukların seviyesine uygun olmalıdır.
- Dramatizasyon yapılırken öğretmen, çocukların yeteneklerine göre öyküdeki istedikleri karakterleri seçmelerine imkân vermelidir.
- Öğretmen mümkün olduğunca bütün çocukların katılımını sağlayabilecek şekilde öykü seçmelidir.
- Dramatizasyonda konuya göre maske, şapka, kostüm ve aksesuarlar kullanılmalıdır.
- Canlandırma anında doğal bir ortam oluşturulmalı; çocuklara karşı sabırlı davranılmalı, çocuklar desteklenmelidir.
- Öğretmen, canlandırılacak öykünün çocuklar tarafından iyi anlaşılması için dikkat etmelidir.
- Çocuklar karar sürecine dâhil edilmeli; çocukların her aşamaya aktif olarak katılmaları sağlanmalıdır.
- Öğretmen uygulama yerini ve kullanılacak araçları önceden hazırlayıp kontrol etmelidir.

Resim 3.3: Türkçe etkinliklerinde dramatizasyon çalışmaları

3.2. Öykü Sonrası Etkinlik İçin Kullanılabilecek Materyaller

Öykü sonrası etkinliklerin farklı yöntem ve materyallerin sunulması, çocuklarda kalıcı öğrenmelerin oluşturulması açısından önemlidir. Farklı materyallerin kullanılması, çocukların ilgi ve dikkatlerini daha kolay çekeceğinden, etkinliğe istekli katılımlarını sağlayacaktır. Okul öncesi eğitimin temel amaçlarından biri de çocukların oyun yoluyla eğlenerek öğrenmelerine katkıda bulunmaktır.

Müzik araçları, maskeler, kostüm ve aksesuarlar, kuklalar, resimli öykü kartları, resimli öykü kitapları, boyalar, artık materyaller vb. öykü sonrası etkinliklerde kullanılabilecek materyallerdir.

Kullanılacak materyalin ne olacağına karar verilmesi kadar, etkinlik uygulanırken kullanılacak materyallerin ne tür özelliklere sahip olduğunu bilmek de önemlidir.

Öykü sonrası kullanılacak materyallerin sahip olması gereken özellikler;

- **Etkinlikte kullanılacak materyal çok yönlü olmalıdır;** Materyal hazırlamak zaman ve emek isteyen bir iştir. Bu nedenle hazırlanan materyalin birden fazla etkinlikte kullanılması, öğretmenin zamanını ekonomik kullanmasına yardımcı olacaktır. Ayrıca, çocukların bir materyalin farklı şekillerde kullanılıyor olduğunu görmeleri, onların tek yönlü bakış açısından, çok yönlü bakış açısına geçmelerine ve yaratıcı düşüncelerinin gelişimine katkı sağlayacaktır.
- **Materyaller çocukların dikkatini çekecek büyüklükte ve renkte olmalıdır;** Okul öncesi çocukların ilgileri farklı ve dikkat süreleri kısa olduğundan kullanılan materyallerin resimleri uygun büyüklükte ve canlı renklerde olmalıdır. Materyal çocuğun dikkatini çekebilmelidir.
- **Materyaller çocukların aktif katılımını sağlamalıdır;** Okul öncesi eğitimde çocuğun aktif katılımı esastır. Materyaller çocukların hareket katabilecekleri şekilde planlanmalıdır.
- **Materyaller çok fazla yapılandırılmış olmamalıdır;** Okul öncesi dönemde çocukların çok yönlü, esnek düşüncelerinin gelişimine katkıda bulunmak son derece önemlidir. Bu nedenler tek yönlü çok yapılandırılmış materyaller yerine, çocuğun her kullanımında kendinden bir şeyler katabileceği materyallerin olması tercih edilmelidir.

Resim3.4: Öykü Sonrası Etkinliklere Uygun Araç Gereçler

3.2.1. Öykü Sonrası Etkinliklere Uygun Araç Gereç Hazırlama

Aşağıda yapıları açıklanan araç gereçler, öykü sonrası çeşitli etkinliklerin uygulanmasında kullanılabilir:

- Kâğıttan maske yapımı için seçilen karaktere uygun parşömen kâğıdına kalıp çıkarılır. Sonra kartona geçirilir. Göz, ağız ve lastik takabilmek için delik ve kesimler yapılır. Artık malzemelerle süslemeler yapılır.
- Dramatizasyon için çeşitli kostümler hazırlarken, evde olan kumaşlar tercih edilmelidir. Kumaş tercihi, atmayan kumaşlar dikim ve kullanımda kolaylık sağlar. Karakterlere uygun kalıp çıkarılır, kumaşa yerleştirilir, sabunla çizilir ve 1 cm pay bırakılarak kesilir. Sabunları karşılayacak şekilde teyelle kumaşın tersinden birleştirilir. Teyellerin üzerinden makine çekilir. Kumaş düz çevrilir ve ütülenir. Bu tip çalışmalar için palyaço kostümü, tavşan kostümü uygun olur. Kalıplar çocukların boy ve vücut ölçülerine göre olmalıdır. Dikilen kostümler genellikle tulum şeklinde olduğundan çocuk içinde rahat edebilmelidir. Kostümler için artık malzemelerle süslemeler yapılır. Palyaço saçı için evde artan yün iplikler kullanılır. İplik yapılacak palyaço saçının boyutuna göre mukavva bir plakaya sıralı sarılır, bir tarafından kesilir. İnce çoraptan şapka gibi iğne ya da tıg ile yün ipler tutturularak çoraba monte edilir. Peruk şekline gelince bu işleme son verilir ve kullanılır. Kostüm ve aksesuar dışında, çocukların yüzleri alerji yapmayan yüz boya ile çeşitli karakterlere uygun şekilde çizilir ve boyanır. Kostüm ve aksesuar için değişik pek çok araç hazırlanabilir.

UYGULAMA FAALİYETİ

Çevrenizdeki anaokulları ve kreşlerden, çeşitli basılı kaynaklardan ve internet ortamından yararlanarak öykü sonrası etkinlik çeşitlerini araştırınız. Araştırdığınız bu öykü sonrası etkinlik çeşitlerinden bir tanesini seçerek sınıf ortamında sergileyeceğiniz materyaller hazırlayınız. Hazırladığınız etkinliği, materyallerinizi kullanarak sınıf ve diğer okul öncesi eğitim kurumlarında uygulayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Erken çocukluk eğitiminde Çocuğun yaş ve gelişim özelliğine uygun öykü sonrasında kullanılabilecek materyalleri araştırınız.	➤ Çeşitli basılı kaynaklardan, internetten, kütüphanelerden, kitap evlerinden ve modül sonunda verilen örneklerden yararlanabilirsiniz.
➤ Öykü sonrası etkinliklerden birini seçiniz.	➤ Seçeceğiniz etkinliklerin öykünüze uygun olmasına dikkat ediniz.
➤ Öykü sonrasında kullanabileceğiniz örnek materyaller hazırlayınız.	➤ Bu materyallere ait özelliklerin modül içinde verilen bilgiler doğrultusunda olmasına dikkat ediniz.
➤ Hazırladığınız bu materyalleri kullanarak öykü sonrası etkinliğinizi sınıf arkadaşlarınıza sununuz.	➤ Etkinlik sunumunuzda ön hazırlıklarınızı tam yapınız. Sınıf ortamı ve materyallerinizi önceden hazırlayınız. Etkinlikle ilgili yönergelerinizi anlaşılır olmasına özen gösteriniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıda boş bırakılan yerlere uygun kelimeler yazarak cümleleri tamamlayınız.

1.çocukların kendi öykülerini yaratması, onların hayal dünyalarını, duygu ve düşüncelerini ortaya çıkarmaya yarayan bir etkinliktir.
2. çeşitli öykülerin veya olayların sözsüz, sadece jest ve mimikleri kullanarak canlandırılmasıdır.
3. bir metne dayanmadan içinden geldiği gibi konuşmak ve oynamaktır.
4. Çocuklara anlatılan bir öykünün çocuklarla yeniden canlandırılmasına denir.
5. Öykü oluşturma ve tamamlama, pandomim, rol oynama taklit oyunları, doğaçlama ve dramatisasyonetkinliklerdir.

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

6. () Öykü sonunda, oyun hamurları ile öykü konusu ve kahramanları oluşturulabilir.
7. () Öykü tamamlama çalışması sonunda, öykünün tamamı öğretmen tarafından okunur. Bazı öyküler çocukların tamamladığı şekilde bırakılır.
8. () Dramatizasyondan farklı olarak rol yapma ve doğaçlamada herhangi bir metne bağlı kalma söz konusu değildir.
9. () Dramatizasyon öykü anlatmada kullanılan bir tekniktir.
10. () Öykü sonrası çalışmalarda her zaman kostüm ve aksesuar kullanmak gereklidir.

ÖĞRENME FAALİYETİ-4

ÖĞRENME KAZANIMI

Bu öğrenme faaliyeti sonunda yaş ve gelişim özelliklerine, kazanım ve göstergelere uygun Türkçe etkinlik planı hazırlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Okul öncesi eğitim kurumlarından, basılı kaynaklardan ve internet ortamından Türkçe etkinliği planlarken dikkat edilmesi gereken noktaları araştırınız.
- MEB Okul öncesi Eğitim Programının 2013 tarihinde yeniden düzenlenmiş olan eğitim programlarından Türkçe etkinlikleriyle ilgili bölümleri inceleyiniz.
- MEB Okul öncesi eğitim programı kazanım ve göstergelerine uygun bir Türkçe etkinliği belirleyiniz. Bu etkinliği sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

4. TÜRKÇE ETKİNLİKLERİNİ PLANLANLARKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN NOKTALAR

Türkçe etkinliklerinden çocukların istenildiği gibi yararlanabilmeleri için, öğretmenin günlük eğitim programlarında değişik yöntem ve teknikler kullanması, buna bağlı olarak düzenlemeler yapması gerekmektedir.

- Öğretmen Türkçe etkinliklerini planlarken aşağıdaki noktalara dikkat etmelidir:
 - Hazırladığı eğitim programında düzenli olarak Türkçe etkinliklerine yer vermelidir.
 - Türkçe etkinlikleri öykü öncesi, öykü anlatma ve öykü sonrası etkinlikler olarak planlanmalıdır.
 - Türkçe etkinlikleri bir grup etkinliği olarak planlanmalı ve öğretmen bu etkinlikler sırasında çocuklara rehberlik ederken onları aktif hale getirecek planlamalar yapmalıdır.
 - Günlük eğitim programlarında öğretmen, Türkçe etkinliklerinde farklı yöntem ve teknikler kullanmalı, araç-gereçler, uyarıcı ortamın düzenlenmesi gibi konularda değişiklikler yapmalıdır.
 - Türkçe etkinlikleri planlanırken çocukların yaş ve gelişim özellikleri göz önünde bulundurulmalıdır.
 - Etkinlik planlanırken sınıftaki çocuk sayısını dikkate alınmalıdır.

- Etkinlikler çocukta yaratıcılığın gelişimine destek verecek şekilde planlanmalıdır.
- Sözcük dağarcığını zenginleştirici etkinliklere yer verilmelidir.
- Hazırlanan etkinlik planında o gün için belirlenen kazanım ve göstergeler, yaş grubu, sözcük ve kavramlar, etkinliklerin hangi ortamda ve hangi yöntemle gerçekleştirileceği, etkinliklerdeki öğrenme süreçleri, kullanılacak araç ve gereçler ve özel gereksinimli çocuklar için uyarılama çalışmaları ve aile katılımı çalışmaları önceden belirlenmelidir.
- Türkçe etkinlikleri diğer etkinliklerle bir arada planlanarak, bütünleştirilmiş etkinlikler şeklinde de uygulanabilir.

Türkçe Etkinlikleri Hazırlama

Türkçe etkinlikleri o günkü kazanım ve göstergeler doğrultusunda seçilen temayla bağlantılı olarak ayrıntılı bir şekilde planlanır.

ÖRNEKLER

Örnek etkinlik 1.

Etkinliğin Adı: ANLAT-DİNLE

Etkinlik Çeşidi: Türkçe (Küçük-Büyük Grup Etkinliği)

Yaş Grubu: 48 – 60 Ay

KAZANIMLAR VE GÖSTERGELERİ

Bilişsel Gelişim

Kazanım 1. Nesne/durum/olaya dikkatini verir.

(Göstergeleri: Dikkat edilmesi gereken nesne/durum/olaya odaklanır.)

Kazanım 13. Günlük yaşamda kullanılan sembolleri tanıır.

(Göstergeleri: Verilen açıklamaya uygun sembolü gösterir. Gösterilen sembolün anlamını söyler.)

Dil Gelişimi

Kazanım 10. Görsel materyalleri okur.

(Göstergeleri: Görsel materyalleri inceler. Görsel materyalleri açıklar. Görsel materyalleri

kullanarak olay, öykü gibi kompozisyonlar oluşturur.)

Sosyal ve Duygusal Gelişim

Kazanım 12. Değişik ortamlardaki kurallara uyar.

(Göstergeleri: Değişik ortamlardaki kuralların belirlenmesinde düşüncesini söyler.)

MATERYALLER

Not kâğıdı büyüklüğünde kartlara çizilmiş kulak ve dudak resimleri, resimli öykü kitapları, kraft kâğıdı, günlük yaşamda kullanılan sembollerin olduğu görseller, boyalar, kağıtlar.

Sözcükler

Sembol, kural

Kavramlar

Öğrenme süreci

Çocuklar kitap merkezinden istedikleri bir kitabı seçerler. İkili grup olup yan yana sandalyelere ya da minderlere otururlar. Önceden kartlara çizilmiş olan dudak ve kulak resimleri çocuklara gösterilerek bunların ne amaçla kullanılabileceği sorulur. Çocukların tahminlerinden sonra öğretmen dudak resminin konuşma, kulak resminin ise dinleme kuralını hatırlatmak için kullanıldığını söyler.

Aynı gruptaki çocuklar kulak ve dudak resimlerinden birer tane alırlar. Dudak resmini alan çocuğun seçtiği kitaptaki öyküyü arkadaşına anlatacağı; kulak resmini alan çocuğun ise dinleyeceği söylenir.

Dudak resmini alan çocuk kulak resmini alan çocuğa kitaba bakarak öykü anlatır. Öyküyü anlatmayı bitiren çocuk konuşmayı sembolize eden dudak resmini eşine verir ve kulak resmini alır. Dudak resmini alan çocuk seçtiği kitaptaki öyküyü anlatır, kulak resmini alan çocuk ise dinler. Günlük yaşamda kullanılan sembollerin olduğu görseller incelenir. Çocuklar bu görselleri nerelerde gördükleri, anlamları ile ilgili sohbet ederler. Çocuklar öğretmenin anlamını söyledikleri sembolleri gösterirler. İsteyen çocuklar sembollerin anlamını söyler, arkadaşları anlamı söylenen sembolü gösterirler. Çocuklar sınıfta bulunan kitap merkezi dışındaki bir merkezde oynarken uyulması gereken bir kural belirlerler. Her çocuk belirlediği kuralın sembolünü çizer. Çocuklar çizdikleri sembolleri arkadaşlarına anlatır.

Değerlendirme

Çocuklar günlük yaşamda kullandıkları sembollerin olduğu kartlar ile dudak ve kulak resimlerinin olduğu kartları büyük bir kraft kâğıdına yapıştırırlar. Kâğıtta boş kalan yerlere resim yaparlar.

Aile Katılımı

Ailelere, çocukların davranışlarını düzenleyebilmek için bir takım kurallara ihtiyaç duyulduğu ve bu kuralların tutarlı bir şekilde uygulanması gerektiği ile ilgili bilgi metinleri gönderilir. Ailelere çocukları ile evdeki kurallar hakkında sohbet etmeleri, belirledikleri bir kuralın sembolünü görselleştirilmeleri/somatlaştırılmaları önerilir.

Uyarlama

Sınıfta İşitme Yetersizliği Olan Bir Çocuk Varsa;

İkili grup olma aşamasında konuşması akıcı ve anlaşılır olan bir çocuk ile eşleşmesi sağlanır ve öğretmen de grubun aktif katılımcısı olur.

Kulak kartının önce işitme yetersizliği olan çocuğa, dudak kartının ise çocuğun eşine gelmesi sağlanır. Böylece, işitme yetersizliği olan çocuğun önce öyküyü dinlemesine fırsat verilmiş olunur.

Öykü tamamlandığında çocuklar kartlarını değiştirir. İşitme yetersizliği olan çocuk dudak kartını alarak öykü kitabındaki istediği bir sayfayı anlatır.

Öğretmen, öykü anlatılırken çocuğun kitaptaki resimlerde gördüklerinden bazılarının adlarını söylemesi için sorular sorar. Çocuğun söylediği sözcükleri genişletir (örneğin, kitapta gördüğü ev için çocuk “ev” dediğinde öğretmen “kırmızı ev” ya da “bahçeli ev” gibi genişletmeler yapabilir).

Örnek etkinlik 2.

Etkinliğin Adı:OLUMLU OLUMSUZ

Etkinlik Çeşidi: Türkçe (Büyük - Küçük Grup Etkinliği)

Yaş Grubu: 48-72 Ay

Kazanımlar Ve Göstergeleri

Dil Gelişimi

Kazanım 1. Sesleri ayırt eder. (Göstergeleri: Verilen sese benzer sesler çıkarır.)

Kazanım 3. Söz dizimi kurallarına göre cümle kurar. (Göstergeleri: Düz cümle, olumsuz cümle kurar.)

Kazanım 4. Konuşurken dilbilgisi yapılarını kullanır. (Göstergeleri: Cümle kurarken olumsuzluk yapılarını kullanır.)

Motor Gelişim

Kazanım 1. Yer değiştirme hareketleri yapar. (Göstergeleri: Yönergeler doğrultusunda yürür. Yönergeler doğrultusunda koşar.)

Materyaller

Renkli ip ya da renkli bant,“ayna, ağaç, at, ayakkabı, ayı, arı, elma, etek, el, eldiven, ev, elbise” fotoğrafları,

“e”, “a” sesleri ile başlayan resimli nesne kartları, iki tane kutu.

Sözcükler

Kavramlar

Yön/ Mekânda Konum: İçinde-dışında

Öğrenme Süreci

Farklı renkteki iplerle ya da renkli bantlarla yerde iki tane yan yana daire oluşturulur. Bir dairenin içine “ayna”, “ağaç”, “at”, “ayakkabı”, “ay”, “arı”, diğer dairenin içine ise “elma”, “etek”, “el”, “eldiven”, “ev”, “elbise” fotoğrafları konur. Her fotoğraf gösterilerek resimdeki görselin adı söylenir.

Fotoğraflar yere dağınık bir şekilde konur. Öğretmen tefi bir kere çaldığında çocuklar resimlere basmadan yavaş yavaş yürür, iki kere çaldığında yine resimlere basmadan ve birbirlerine çarpmadan hızlı bir şekilde koşar. Daha sonra çocuklarla iki gruba ayrılırlar. Her grup bir dairenin etrafında toplanır. Öğretmen “e” veya “a” sesini uzatarak yani “eeeeeeee” veya “aaaaaaaa” olarak söylerse çocuklar dairenin içine yavaş bir şekilde girerler. “e” veya “a” olarak uzatmadan söylerse hızlı bir şekilde dairenin dışına çıkarlar. Çocuklar dairenin içine girerken ve çıkarken öğretmenin çıkardığı sesin aynısını çıkarır. Ardından çocuklar dairenin etrafına otururlar. Her daire için belirlenen ses ile başlayan resimli nesne kart kutuları çocuklara verilir. Çocuklar dairenin ortasına kutuyu yerleştirilir. Çocuklar ikili eş olurlar. Eş olan çocuklar sırayla kutudan bir tane resimli nesne kartı seçer. Kartı seçen çocuklar nesnenin adını söyler ve arkadaşları da nesnenin adını tekrarlar. Daha sonra çocuklar çektikleri karttaki nesneyi bedenleriyle başka sözleri kullanarak, çizerek gibi farklı yollarla eşlerine anlatırlar, eşleri tahmin ederler. Ardından çekilen kartın üzerindeki nesne ile ilgili çocuklardan biri olumlu, diğeri ise olumsuz cümle söyler.

Değerlendirme

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular yöneltilebilir:

Hangi nesnelere ile ilgili olumsuz cümleler kurdunuz? Sesleri uzattığımızda dairenin neresinde durduk?

Anneniz, babanız ya da kardeşinizin size söylediği olumlu ve olumsuz cümlelere örnek verir misiniz?

Aile Katılımı

Öğretmen çocukların söylediği olumlu ve olumsuz cümleleri bir yere kayıt eder. Anne babalarla çocukların söyledikleri cümleleri paylaşmak üzere eve gönderir.

Uyarılma

Sınıfta Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB) Olan Bir Çocuk Varsa:

Resimli karttaki nesneyi anlatırken çocuğun kolay anlatabileceği bir kart olmasına dikkat edilebilir.

Çocuklara olumlu ve olumsuz cümle kurmaları için resimli cümle kartları kullanılabilir. Örneğin, “Ele takılan eldiven resmi” ve “Başa takılan eldiven resmi” çocuğa sunulup “Eldiven ele takılır.” “Eldiven başa takılmaz.” gibi cümle kurmasına destek olunur.

Örnek etkinlik 3.

Etkinliğin Adı: GÜNAYDIN

Etkinlik Çeşidi: Türkçe ve Oyun (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)

Yaş Grubu: 36 – 48 Ay

Kazanımlar Ve Göstergeleri

Bilişsel Gelişim

Kazanım 1. Nesne/durum/olaya dikkatini verir. (Göstergeleri: Dikkat edilmesi gereken durum/olaya odaklanır.)

Dil Gelişimi

Kazanım 2. Sesini uygun kullanır. (Göstergeleri: Konuşurken/şarkı söylerken sesinin tonunu, hızını ve şiddetini ayarlar.)

Motor Gelişim

Kazanım 1. Yer değiştirme hareketleri yapar. (Göstergeleri: Yönergeler doğrultusunda yürür.)

Kazanım 4. Bir olay ya da durumla ilgili olarak başkalarının duygularını açıklar. (Göstergeleri: Başkalarının duygularını söyler. Başkalarının duygularının nedenlerini söyler.)

Materyaller

Çeşitli hayvan resimleri, kutu.

SÖZCÜKLER

Fısıltı

KAVRAMLAR

Mutlu-mutsuz, hızlı-yavaş

ÖĞRENME SÜRECİ

Çocuklarla birlikte “Toprak Ev” parmak oyunu oynanır.

Toprak Ev

Toprak evde kimler varmış (Etrafa bakılır, eller arkada saklanır)

Buradan bir solucan çıkmış (sağ baş parmak gösterilir)

Buradan da bir tırtıl (sol serçe parmak gösterilir)

İşte ben de geldim demiş karınca (sağ işaret parmağı gösterilir.)

Hepsi bir den gerinmiş(gerinme hareketi yapılır)

Birbirlerine günaydın demiş (parmaklar hareket ettirilir)

Geç uyanan köstebek ben de varım ben de varım demiş (sol başparmak gösterilir)

Çocuklar küçük bir kutunun içine olan “karınca”, “solucan”, “köstebek”, “tırtıl” vb. gibi çeşitli hayvan resimlerinin olduğu A4 boyutundaki kâğıtlardan birer tane alırlar.

Öğretmen çocukların sırtına seçmiş oldukları hayvan resimlerini yapıştırır. Çocuklar arkadaşlarının sırtındaki hayvan resimlerini incelerler. Resimler incelendikten sonra çocuklar uyuyormuş gibi yüz üstü yere uzanır. İlk oyunda öğretmen ebe olur uzanan çocukların sırtına hafifçe dokunup fısıldayarak “günaydın tırtıl” (çocuğun sırtında hangi resim varsa o adla uyandırılır) der. Uyandırma sırasında ebe, bazen solucan gibi sürünür, bazen karınca gibi hızlı hızlı yürür, bazen de kaplumbağa gibi yavaş yavaş ilerler. Aynı zamanda bazen yüksek sesle, bazen hızlı bir şekilde, bazen çok yavaş bir şekilde günaydın diyerek hayvanlar uyandırılır. Uyanan çocuklar da ebenin hareketlerini taklit ederler.

Uyandırılan her çocuk ebenin arkasına dizilir. Oyun tek bir çocuk kalana kadar devam ettirilir.

En son uyandırılan çocuk ebe olur oyun sınıfın isteği doğrultusunda tekrar edilir. Hayvan resimleri yan yana dizilir. Öğretmen “Bu hayvanlar bir çiftlikte yaşıyorlarmış. Karınca dışında tüm hayvanlar sabah uyanıklarında birbirlerine günaydın diyorlarmış. Ama karınca hiç kimseye günaydın demiyormuş.” der. Çocuklar karıncanın neden günaydın demediği, günaydın demediğinde diğer hayvanların neler hissetmiş olabileceği, neden bu şekilde hissettikleri, günaydın demesi için karıncanın ve diğer hayvanların neler yaptığı hakkında konuşurlar.

Değerlendirme

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular yöneltilebilir:
Bu etkinlikte neler yaptık? Hangi hayvanların resimlerini oyunda kullandık? Oyun oynarken neler hissettiniz? Ayrıca, çocuklar kendilerini, anne ve babalarını mutlu ve mutsuz eden şeyler ile ilgili resim yaparlar. Resimler bittikten sonra mutlu ve mutsuz eden şeyler hakkında konuşulur?

Aile Katılımı

Gösterilen parmak oyunu eve gönderilerek çocuklarıyla beraber oynamaları istenir.

Uyarılama

Sınıfta Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB) Olan Bir Çocuk Varsa;

Çocuk için “Uyuyormuş gibi yapma” zor olabilir. Bu nedenle sınıfta bu çocuğa model olabilecek bir akranı seçilip, onunla birlikte yan yana uyuyormuş gibi yapmaları sağlanabilir.

Örnek etkinlik 4.

Etkinliğin Adı: FOTOĞRAFLARLA ATATÜRK

Etkinlik Çeşidi: Türkçe ve Sanat (Bütünleştirilmiş Büyük-Küçük Grup Etkinliği)

Yaş Grubu: 60 – 72 Ay

Kazanımlar Ve Göstergeleri

Bilişsel Gelişim

Kazanım 21. Atatürk'ü tanır ve Atatürk'ün Türk toplumu için önemini açıklar. (Göstergeleri: Atatürk'ün hayatıyla ilgili belli başlı olguları söyler. Atatürk'ün getirdiği yenilikleri söyler.)

Dil Gelişimi

Kazanım 4. Konuşurken dilbilgisi yapılarını kullanır. (Göstergeleri: Cümle kurarken fiil kullanır.)

Sosyal ve Duygusal Gelişim

Kazanım 11. Atatürk ile ilgili etkinliklerde sorumluluk alır. (Göstergeleri: Atatürk ile ilgili etkinliklere katılır. Atatürk ile ilgili duygu ve düşüncelerini farklı etkinliklerle ifade eder.)

Materyaller

Atatürk ile ilgili fotoğraflar, renkli kartonlar, farklı büyüklükte kutular, yapıştırıcılar, boyalar.

Sözcükler

Kavramlar

Zıt: Aynı-farklı-benzer

Öğrenme Süreci

Çocuklar getirdikleri Atatürk fotoğrafları incelerler. Fotoğrafları nereden buldukları, kiminle buldukları hakkında konuşulur. Getirilen fotoğraflar arasında benzer fotoğrafların olup olmadığı incelenir. Benzer ya da aynı olan fotoğraflar gruplandırılır. Fotoğraflarda Atatürk'ün ailesindeki kişilerin kimler olduğu, Atatürk'ün neler yaptığı, fotoğrafın nerede çekilmiş olabileceği ile ilgili sohbet edilir. Öğretmen aşağıdaki "Atatürk" şiirini okur.

Atatürk

Annesi Zübeyde Hanım,
Benim annem gibi canım.
Babası Ali Rıza Bey,
Ondan öğrenmiş çok şey.
Kardeşi de var adı Makbule,
Büyümüş Atatürk ile.

Dedem küçükken, tehlikedeymiş ülkem.
Cumhuriyeti kurunca, özgür olmuş Türkiye'm.
Ne çok şey yapmışsın sen.
Hem askersin, hem öğretmen.
Teşekkür ederim sana canı gönülden.
Öğretmen: Nuray Taşcı / Mersin

“Şiir içinde, Atatürk’ün ailesinden kimler var. Atatürk’ün yaptığı hangi işlerden bahsediliyor?” gibi sorular sorulur. Atatürk ve ailesi hakkında sohbet edilir. Çocuklar, “Zübeyde Hanım”, “Okulun bahçesinde Makbule” gibi yarım bırakılmış cümleleri tamamlarlar. Ardından çocuklar kendi aileleri ile Atatürk’ün ailesinin benzer ve farklı yönlerini konuşurlar.

Çocuklara “Atatürk’ün çocukluğu ve ailesi”, “Atatürk yaptığı işler” ile ilgili masa diyerek masalar tanıtılır. Bütün fotoğraflar başka bir masanın üzerine yayılır. Çocuklar bu masandan kendi masalarına yönelik istedikleri fotoğrafları alıp kendi masalarına götürürler. Masalardan birine farklı renkte kartonlar, diğerine farklı büyüklükte kutular konur. Ayrıca her iki masada da yapıştırıcılar, boyalar, farklı ip ve kumaş parçaları, kurdeleler vb vardır. Her grup bu fotoğrafları ve materyalleri kullanarak istedikleri çalışmayı yaparlar. Çalışmalar sınıfta sergilenir.

Değerlendirme

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular yöneltilebilir:
Etkinlikte Atatürk’ün hangi fotoğrafları vardı? Atatürk fotoğraflarından hangilerini beğendin? Neden?
Başka nerelerde Atatürk ile ilgili resimler/fotoğraflar gördünüz?

Aile Katılımı

Bir köşesine Atatürk fotoğrafı yapıştırılmış resim kâğıtları eve gönderilir. Ailelere çocukları ile birlikte resmi tamamlamaları önerilebilir.

Uyarılama

Sınıfta Zihinsel Yetersizliği Olan Bir Çocuk Varsa:

Çocuğa, Atatürk’ün hayatı ile basit ve kısa yanıtli sorular sorulur. Atatürk’le ilgili şiiri öğretmen okuduktan sonra çocuğa “Şiiri beğendin mi?” diye sorularak katılımı sağlanabilir.

Boyama ve yapıştırma etkinliklerinde çocuğun performans düzeyine göre sırasıyla sözel ipucu, işaret ederek yardım, model olma ve fiziksel yardım ipuçları kullanılır. Sözel ipucu dışındaki ipuçları verilirken yapılan eylem de sözel olarak açıklanır.

Örnek etkinlik 5.

Etkinliğin Adı: MÜZE BİZİ BEKLER
Etkinlik Çeşidi: Türkçe ve Alan Gezisi (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)
Yaş Grubu: 60 – 72 Ay

Kazanımlar Ve Göstergeleri

Dil Gelişimi

Kazanım 3. Söz dizimi kurallarına göre cümle kurar.

(Göstergeleri: Düz cümle kurar.)

Kazanım 4. Konuşurken dilbilgisi yapılarını kullanır.

(Göstergeleri: Cümle kurarken isim, sıfat kullanır.)

Sosyal ve Duygusal Gelişim

Kazanım 3. Kendini yaratıcı yollarla ifade eder. (Göstergeleri: Duygu, düşünce ve hayallerini özgün yollarla ifade eder. Özgün özellikler taşıyan ürünler oluşturur.)

Kazanım 12. Değişik ortamlardaki kurallara uyar.

(Göstergeleri: Değişik ortamlardaki kuralların belirlenmesinde düşüncesini söyler.)

Kazanım 14. Sanat eserlerinin değerini fark eder.

(Göstergeleri: Sanat eserlerinde gördüklerini ve işittiklerini söyler.)

Materyaller

Kalem, kâğıt.

Sözcükler

Müze, eser

Kavramlar

Boyut: Büyük- küçük

Öğrenme Süreci

Müzedede daha önce belirlenen bölümde toplanılır. Çocuklarla birlikte müze gezilirken uyulacak kurallar belirlenir. Çocuklar istedikleri bir eseri belirleyip, bu eseri bedenlerini kullanarak anlatırlar.

Çocuklarla birlikte halka olunur. Çocuklar daha önce belirlediklerinden farklı olan bir eseri seçerler.

“Ben bir ...gördüm.” diyerek seçtikleri eserin adını söylerler. Çocuklar “Ben bir küçük ...gördüm.”, Ben bir büyükgördüm” der ve eserin özelliklerini çeşitli sıfatlar kullanarak açıklar.

Ardından öğretmen tarafından yazılan “Müze” şiiri okunur:

Müze

Müzeler bizim için, haydi gidip gezelim,
Eskiden kalmış eserleri tek tek görelim,
Hepsi de çok önemli, kıymetini bilelim,
Müzelere gidelim, ilginç şeyler görelim.
Öğretmen E. Burcu Koçak/Hatay

Müze görevlisi çocuklara belirlenen bölümdeki eserleri tanıtır. Çocuklar müzede ilgilerini çeken, hoşlarına giden eserlerin resmini ellerindeki küçük kâğıtlara çizerler.

Değerlendirme

Etkinlik bitiminde çocuklara aşağıdaki sorular yöneltilebilir:
Hangi müzeye gittik? Müzede neler gördük?
Gördüğünüz eserlerden en çok hangisini beğendiniz?
Müzedeki eserlerin resmini çizmek hoşunuza gitti mi? Neden? Müzede oluşturduğumuz kurallar nelerdi? Başka hangi müzelere gitmek istersiniz?

Aile Katılımı

Ailelere okulda bebeklik dönemi giysilerine yönelik bir müze açılacağı ile ilgili not gönderilir. Ailelerden çocukluklarının bebeklik döneminde kullandıkları eşyalarını okula göndermeleri istenir.

Eşyalar ile ilgili küçük notlar yazmaları da önerilir (Örnek: Selin'in ilk ayakkabısı, Ahmet'in ilk doğum günü hediyesi vb.). Ailelere çocukları ile yaşanan şehirdeki müzelere gitmeleri ve orada çektikleri fotoğrafları okula göndermeleri önerilir.

Uyarılama

Sınıfta Ortopedik Yetersizliği Olan Bir Çocuk Varsa

Sınıfta ortopedik engelli olan çocuğun, öğretmene ya da başka bir yetişkine yakın olması sağlanmalıdır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Okul öncesi dönem çocuklarının yaş ve gelişim özelliklerine, kazanım ve göstergelere uygun bir Türkçe etkinliği hazırlayınız. Bu etkinliği sınıfta arkadaşlarınıza sununuz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Türkçe etkinlikleri içinde bulunan öykü öncesi, öykü ve öykü sonrası etkinliklere ait bilgileri modülünüzden inceleyiniz ve çeşitli kaynaklardan araştırınız.	➤ Bu konuda basılmış kaynaklardan, internetten ve kitapevlerinden yararlanabilirsiniz.
➤ Etkinlik planınızın hazırlığında okul öncesi dönem çocuklarının yaş ve gelişim özelliklerini, MEB Okul Öncesi Eğitim Programını göz önünde bulundurunuz.	➤ Bu bilgilere modülleriniz, basılı kaynaklar ve internetten ulaşabilirsiniz.
➤ Okul öncesi çocuğunun yaş ve gelişim özelliklerine, belirlediğiniz kazanım göstergelere uygun bir Türkçe etkinlik planı hazırlayınız.	➤ Planınızın hazırlığında modülünüzdeki örnek etkinliklerden ve okul öncesi eğitim kurumlarının çalışmalarından yararlanınız.
➤ Hazırladığınız bu etkinlik planını sınıfta arkadaşlarınıza uygulayınız.	➤ Bu etkinlikte sunumunuzun açık ve anlaşılır olmasına özen gösteriniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. () Türkçe etkinlikleri planlanırken çocukların yaş ve gelişim özellikleri dikkate alınmalıdır.
2. () Öğretmenin hazırladığı eğitim programında düzenli olarak Türkçe etkinliklerine yer vermesine gerek yoktur.
3. () Türkçe etkinlikleri planlanırken öykü anlatma ilk etkinlik olarak planlanır.
4. () Türkçe etkinlikleri bir grup etkinliği olarak planlanmalıdır.
5. () Türkçe etkinliklerinde öğretmen farklı yöntem ve teknikleri kullanmalıdır.

Cevaplarını cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Bu modül kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığımız becerileri "Evet", kazanamadığımız becerileri "Hayır" kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Türkçe etkinliklerinin çocuğun gelişimine olan etkileri ile ilgili afiş hazırladınız mı?		
2. Öykü öncesi etkinlik albümü hazırladınız mı?		
3. Öğrenme ortamında öykü öncesi etkinliklere örnekler sundunuz mu?		
4. Özgün şiir, bilmece, tekerleme, parmak oyunu yazdınız mı?		
5. Özgün bir öykü hazırladınız mı?		
6. Çocuğun yaş ve gelişim özelliğine uygun öykü anlatım materyalleri hazırladınız mı?		
7. Öykü anlatım tekniklerinden birini öğrenme ortamında sergilediniz mi?		
8. Öykü sonrası etkinliklerden birini öğrenme ortamında sergilediniz mi?		
9. Öykü sonrası etkinlik için kullanacağı örnek materyalleri hazırladınız mı?		
10. Yaş ve gelişim özelliklerine, kazanım ve göstergelere uygun Türkçe etkinliği hazırladınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise bir sonraki modüle geçiniz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1.	Türkçe Etkinlikleri
2.	Parmak Oyunu
3.	Bilmeceler
4.	Tekerlemeler
5.	Parmak Oyunları
6.	Şiiri
7.	Doğru
8.	Yanlış
9.	Doğru
10.	Yanlış
11.	Doğru
12.	Doğru

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'İN CEVAP ANAHTARI

1.	Düz Anlatım
2.	İçeriksel ve biçimsel
3.	Öykü
4.	Manyetik Tahta
5.	Kuklalar
6.	Doğru
7.	Yanlış
8.	Doğru
9.	Doğru
10.	Yanlış

ÖĞRENME FAALİYETİ-3'ÜN CEVAP ANAHTARI

1.	Öykü oluşturma ve tamamlama
2.	Pantomim
3.	Doğaçlama
4.	Dramatizasyon
5.	Öykü sonrası
6.	Doğru
7.	Doğru
8.	Doğru
9.	Yanlış
10.	Yanlış

ÖĞRENME FAALİYETİ-4'ÜN CEVAP ANAHTARI

1.	Doğru
2.	Yanlış
3.	Yanlış
4.	Doğru
5.	Doğru

KAYNAKÇA

- ALBAYRAK Akın,N. , H. Okul öncesi Kurum Öğretmenlerinin Çocuk Kitaplarına Karşı Tutum ve Davranışları,Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara, .(1998).
- Bulut F. Okul Öncesi Eğitimi Öğretmen-Anne-Baba Kitabı 1996.
- GÜRSOY Aral N, F. Okul öncesi Öğretmenlerinin Günlük Programlarında Yer Verdikleri Etkinlikler ve Bu Etkinliklerde Kullandıkları Yöntemler OMEP Dünya Konsey Toplantısı ve Konferansı Bildiri Kitabı III. 2003)
- http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/182.pdf (27.04.2016 saat: 14.20)
- <http://notoku.com/cocuklara-oyku-oyku-okuma/#ixzz3fik41r9Y> (24.02.2016 saat:15.00)
- http://www.turkishstudies.net/Makaleler/139840142_45_BaltaElifEmine-edb_S.pdf (24.02.2016 saat:16.30)
- KANDIR N. Aral , A. YAŞAR M.C. Okul Öncesi Eğitim 2, Ya-Pa Yayınları İstanbul, 2000.
- KANDIR N.ARAL , A, YAŞAR M.C., Okul Öncesi Eğitim ve Anasınıfı Programları, Ya-Pa Yayınları, İstanbul, 2000.
- KANTARCIOĞLU S. Anaokulunda Eğitim, Mili Eğitim Basımevi, İstanbul 1973.
- MEB 2013 Okul Öncesi Etkinlik Kitabı (27.04.2016 saat:16.00)
- MEB. Program Modülü 2013.
- Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Yıl 10, Sayı 19, Haziran 2010, 23-40
- ÖZATALAY E.H.,Tekerleme Bilmece Şiir Parmak Oyunları, Yapa Yayınları, İstanbul, 2000.
- SİVASLIOĞLU A. Okul Öncesi Eğitiminde Üniteler Özel Hafta ve Günler, Ya-Pa Yayınları, İstanbul, 1995.
- TURLA A, Okul Öncesi Eğitimde Maskeler, Kostümler ve Başlıklar, Gerhun Yayınları, Ankara, 2006